

Istungidokument

A9-0445/2023

11.1.2024

*****I**

RAPORT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse juhilubasid ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2561, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1724 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ ja komisjoni määrus (EL) nr 383/2012 (COM(2023)0127 – C9-0035/2023 – 2023/0053(COD))

Transpordi- ja turismikomisjon

Raportöör: Karima Delli

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Kahes veerus esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Välja jäetav tekst on märgistatud vasakpoolses veerus ***paksus kaldkirjas***. Teksti asendamine on märgistatud mõlemas veerus ***paksus kaldkirjas***. Uus tekst on märgistatud parempoolses veerus ***paksus kaldkirjas***.

Iga muudatusettepaneku päise esimene ja teine rida osutavad läbivaadatava õigusakti eelnõu asjaomasele tekstiosale. Kui muudatusettepanek puudutab kehtivat õigusakti, mida õigusakti eelnõus soovitakse muuta, märgitakse päises lisaks kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ja neljandale reale viide muudetavale sättele.

Konsolideeritud tekstina esitatud Euroopa Parlamendi muudatusettepanekud

Uued tekstiosad on märgistatud ***paksus kaldkirjas***. Välja jäetud tekstiosad on tähistatud sümboliga **■** või läbi kriipsutatud. Teksti asendamise puhul on uus tekst märgistatud ***paksus kaldkirjas*** ja asendatav tekst kustutatud või läbi kriipsutatud.

Erandina ei tähistata teenistuste tehtud puhtalt tehnilist laadi muudatusi lõpliku teksti vormistamiseks.

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	102
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI ...	104
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	105
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS	106

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, milles käsitletakse juhilubasid ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2561, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1724 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ ja komisjoni määrus (EL) nr 383/2012 (COM(2023)0127 – C9-0035/2023 – 2023/0053(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2023)0127),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 91 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0035/2023),
 - võttes arvesse õiguskomisjoni arvamust esitatud õigusliku aluse kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 14. juuni 2023. aasta arvamust¹,
 - pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
 - võttes arvesse transpordi- ja turismikomisjoni raportit (A9-0445/2023),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatses seda oluliselt muuta;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus - 1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Liit on seadnud endale kohustuse saavutada 2050. aastaks olukorra, kus liikluses hukkunuid ei ole (nulltase), nagu korraldi 2020. aasta säästva ja aruka liikuvuse strateegias. 2017. aastal lepiti Valletas toimunud mitteametlikul transpordinõukogu istungil kokku, et liiklussurmade ja raskete vigastuste jätkuvalt kõrge arv on suur ühiskondlik probleem, ning esitati avaldus, milles kutsuti komisjoni muu hulgas üles valmistama ette liidu tugevdatud liiklusohutuspoliitika ja selle õigusraamistik 2020. aastale järgnevaks aastakümneks, tagades surmajuhtumite arvu vähenemise ning tõhustades liiklejate, eelkõige kaitsetute liiklejate kaitse, kuna nemad on kõige sagedasemad ohvrid.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus - 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1a) Avalike ametiasutuste seni tehtud jõupingutused on viinud liiklusõnnetustes hukkunute arvu vähenemiseni 51 400-lt 2001. aastal 19 800-ni 2021. aastal. Need arvud on siiski väiksemad kui ELi eesmärk vähendada aastatel 2001 kuni 2020 liiklusõnnetustes hukkunute arvu 75 % võrra. Lisaks pidurdus edasimineki liiklusõnnetustes hukkunute arvu poole võrra vähendamise eesmärgi saavutamisel

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Praegust raamistikku tuleks ajakohastada, et see vastaks uuele ajastule, oleks kestlik, kaasav, arukas ja vastupidav. Euroopa majanduse konkurentsivõime tugevdamiseks tuleks arvesse võtta vajadust vähendada transpordist tulenevat heidet, digitaliseerimist, demograafilisi suundumusi ja tehnoloogia arengut. Oluline on halduskorda lihtsustada ja digitaliseerida, et kõrvaldada allesjäänud tõkked (nt halduskoormus), mis takistavad selliste juhtide vaba liikumist, kes asuvad elama muus liikmesriigis kui juhiloa väljastanud liikmesriik. Liidu ühtlustatud standardne juhilubade raamistik peaks hõlmama nii füüsilisi kui ka mobiilseid juhilube ning nägema ette nende vastastikuse tunnustamise, kui need on nõuetekohaselt väljastatud kooskõlas käesoleva direktiiviga.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Praegust raamistikku tuleks ajakohastada, et see vastaks uuele ajastule, oleks kestlik, kaasav, arukas ja vastupidav. Euroopa majanduse konkurentsivõime tugevdamiseks tuleks arvesse võtta vajadust vähendada transpordist tulenevat heidet **ja selle energiatarbimist, sealhulgas alternatiivkütusel töötavate sõidukite kasutuselevõtu suurendamise kaudu**, digitaliseerimist, demograafilisi suundumusi ja tehnoloogia arengut. Oluline on halduskorda lihtsustada ja digitaliseerida, et kõrvaldada allesjäänud tõkked (nt halduskoormus), mis takistavad selliste juhtide vaba liikumist, kes asuvad elama muus liikmesriigis kui juhiloa väljastanud liikmesriik. Liidu ühtlustatud standardne juhilubade raamistik peaks hõlmama **kõigi kategooriate** nii füüsilisi kui ka mobiilseid juhilube ning nägema ette nende vastastikuse tunnustamise, kui need on nõuetekohaselt väljastatud kooskõlas käesoleva direktiiviga.

(3a) Ühenduse juhiloamudeli edasiseks ühtlustamiseks ja täiendamiseks tuleks liikmesriikide väljastatud juhilubade vastastikust tunnustamist laiendada määruse (EL) nr 167/2013 artikli 3

punktis 8 osutatud selliste mootoriga, rataste või roomikutega põllu- või metsamajanduses kasutatavate sõidukite juhilubadele, millel on vähemalt kaks telge.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Tuleks tagada, et isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi rakendamisel oleks kooskõlas liidu andmekaitseraamistikuga, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁵³.

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Muudatusettepanek

(4) Tuleks tagada, et isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi rakendamisel oleks kooskõlas liidu andmekaitseraamistikuga, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁵³ ja ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2002/58/EÜ^{53a}***.

⁵³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

^{53a} ***Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuset kaitset elektroonilise side sektoris (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).***

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Käesoleva direktiiviga kehtestatakse õiguslik alus kohustusliku isikuandmete kogumi säilitamiseks

Muudatusettepanek

(5) Käesoleva direktiiviga kehtestatakse õiguslik alus kohustusliku isikuandmete kogumi säilitamiseks

füüsilistes juhilubades ja nende mikrokiipides või ruutkoodides ning mobiilsetes juhilubades, et tagada liiklusohutuse kõrge tase kogu liidus ning kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktiga e ja asjakohasel juhul artikli 9 lõike 2 punktiga g. Sellised andmed peaksid piirduma sellega, mis on vajalik isiku juhtimisõiguse tõendamiseks, isiku tuvastamiseks ning isiku juhtimisõiguse ja isikusamasuse kontrollimiseks. Käesoleva direktiiviga nähakse ette ka täiendavad kaitsemeetmed, mis tagavad kontrolli käigus avaldatud isikuandmete kaitse.

füüsilistes juhilubades ja nende mikrokiipides või ruutkoodides ning mobiilsetes juhilubades, et **tõendada ja kontrollida isiku õigust sõita ja tema isikusamasust**, et tagada liiklusohutuse kõrge tase kogu liidus ning kooskõlas määruse (EL) 2016/679 artikli **6 lõike 1 punktiga e** ja asjakohasel juhul artikli **9 lõike 2 punktiga g**. Sellised andmed peaksid piirduma sellega, mis on vajalik isiku juhtimisõiguse tõendamiseks, isiku tuvastamiseks ning isiku juhtimisõiguse ja isikusamasuse kontrollimiseks. Käesoleva direktiiviga nähakse ette ka täiendavad kaitsemeetmed, mis tagavad kontrolli käigus avaldatud isikuandmete kaitse.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Selleks et tagada õigusselgus ja sujuv üleminek käesoleva direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ (juhilubade kohta)⁵⁴ vahel, peaks liikmesriikidel olema võimalik salvestada mikrokiibile täiendavaid isikuandmeid, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega, mis on kooskõlas määrusega (EL) 2016/679. Käesolev direktiiv ei ole siiski selliste täiendavate andmete lisamise õiguslik alus.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

Muudatusettepanek 8

Muudatusettepanek

(6) Selleks et tagada õigusselgus ja sujuv üleminek käesoleva direktiivi ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ (juhilubade kohta)⁵⁴ vahel, peaks liikmesriikidel olema võimalik salvestada mikrokiibile täiendavaid isikuandmeid, kui see on ette nähtud siseriikliku õigusega, mis on kooskõlas määrusega (EL) 2016/679. **Igal juhul tuleks mikrokiibile salvestatud andmeid säilitada üksnes juhiloa kehtivusaja lõpuni**. Käesolev direktiiv ei ole siiski selliste täiendavate andmete lisamise õiguslik alus.

⁵⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Mobiilne juhiluba peaks aitama tagada identimiseks ja autentimiseks kasutatavate isikuandmete kõrgeima turvalisuse taseme, olenemata sellest, kas neid andmeid säilitatakse lokaalselt, detsentraliseeritud registrites või pilvepõhistes lahendustes, ning võtma arvesse erinevaid riskitasemeid. Hoolimata vajadusest kasutaja range autentimise järele ei tohiks biomeetriliste andmete kasutamist isikuandmete tuvastamiseks ja autentimiseks muuta mobiilse juhiloa kasutamise eeltingimuseks. Biomeetrilisi andmeid, mida kasutatakse füüsilise isiku autentimiseks vastavalt määrusele (EL) 2016/679, ei tohiks säilitada pilvepõhistes lahendustes ilma kasutaja selgesõnalise nõusolekuta. Biomeetriliste andmete kasutamine peaks piirduma käesoleva määruse artiklis 9 sätestatud konkreetsete juhtudega ning nende kasutamiseks tuleb võtta korralduslikke ja turvameetmeid, mis vastavad ohule, mida selline töötlemine võib põhjustada füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele, ning on kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.

Muudatusettepanek 9

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(10) Digipööre on üks liidu prioriteete. Maanteetranspordi puhul aitab see kõrvaldada allesjäänud haldustõkked, näiteks füüsiliste juhilubade väljastamise kestusega seotud probleemid, mis takistavad isikute vaba liikumist. Seepärast tuleks liidus väljastatud mobiilsete

(10) Digipööre on üks liidu prioriteete. Maanteetranspordi puhul aitab see kõrvaldada allesjäänud haldustõkked, näiteks füüsiliste juhilubade väljastamise kestusega seotud probleemid, mis takistavad isikute vaba liikumist. Seepärast tuleks liidus väljastatud mobiilsete

juhilubade jaoks kehtestada eraldi liidu norm. Digipöörde hõlbustamiseks tuleks **mobiilsed juhiloa**d väljastada **vaikimisi** alates [vastuvõtmise kuupäev + 4 aastat], ilma et see piiraks taotleja õigust saada samal ajal füüsiline juhiluba või **mõlemad**.

juhilubade jaoks kehtestada eraldi liidu norm. Digipöörde hõlbustamiseks tuleks **lisaks füüsilistele juhilubadele** väljastada **ka mobiilsed juhiloa**d alates [vastuvõtmise kuupäev + 4 aastat], ilma et see piiraks taotleja õigust **loobuda kas ühest või teisest**. **Taotlejal peaks siiski olema õigus saada mis tahes ajahetkel ka selles vormis juhiluba, millest ta algselt loobus. Kaalutusõigusel põhinev lähenemisviis peaks reegel olema, tagades samal ajal, et taotlejatel on majanduslikust ja praktilisest seisukohast lähtuvalt võrdne juurdepääs nii füüsilisele kui mobiilsele juhiloale. Füüsilise juhiloa kasuks otsustamist ei tohiks seega mingil viisil takistada ning eelkõige peaks taotlejatele, kes ei saa või ei soovi mobiilset juhiluba saada, olema jätkuvalt võimalus anda füüsiline juhiluba. Liikmesriigid peaksid tagama, et füüsiline juhiluba väljastatakse või antakse uuesti välja põhjendamatu viivitusega ja hiljemalt kahe nädala jooksul pärast taotluse esitamise kuupäeva.**

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Mobiilne juhiluba peaks lisaks füüsilisel juhiloal esitatud teabele sisaldama ka teavet, mis võimaldab kontrollida andmete autentsust, ja ühekordselt kasutatavat suunavat viita. Siiski tuleks tagada, et isegi sellistel juhtudel piirduks kättesaadavaks tehtud isikuandmete hulk füüsilisel juhiloal teatatuga ja sellega, mis on rangelt vajalik selliste andmete autentsuse kontrollimiseks. Need täiendavad andmed peaksid olema erinevad juhul, kui isikul on mitu mobiilset juhiluba, mis on võimalik tingimusel, et need on väljastanud sama

Muudatusettepanek

(11) Mobiilne juhiluba peaks lisaks füüsilisel juhiloal esitatud teabele sisaldama ka teavet, mis võimaldab kontrollida andmete autentsust, ja ühekordselt kasutatavat suunavat viita, **mis kontrollimist vajavad**. Siiski tuleks tagada, et isegi sellistel juhtudel piirduks kättesaadavaks tehtud isikuandmete hulk füüsilisel juhiloal teatatuga ja sellega, mis on rangelt vajalik selliste andmete autentsuse, **eelkõige juhiluba väljastava asutuse elektroonilise allkirja** kontrollimiseks. Need täiendavad andmed peaksid olema erinevad juhul, kui isikul on mitu mobiilset juhiluba, mis on võimalik

liikmesriik.

tingimusel, et need on väljastanud sama liikmesriik.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Säästva ja aruka liikuvuse strateegias esitatakse ELi visioon liikuvuse ja transpordi kestlikkuse märkimisväärseks parandamiseks. Maanteetranspordisektori heide hõlmab kasvuhoonegaaside heidet, õhusaasteaineid, müra ning rehvide ja teekatte kulumisel eralduvat mikroplasti. Seda heidet mõjutab sõidustiil, millel võib olla negatiivne mõju nii keskkonnale kui ka inimeste tervisele. Seetõttu peaks sõidukoolitus võimaldama juhtidel vähendada mõju heitele ning valmistama neid ette heiteta sõidukite juhtimiseks.

Muudatusettepanek

(12) Säästva ja aruka liikuvuse strateegias esitatakse ELi visioon liikuvuse ja transpordi kestlikkuse märkimisväärseks parandamiseks. Maanteetranspordisektori heide hõlmab kasvuhoonegaaside heidet, õhusaasteaineid, müra ning rehvide ja teekatte kulumisel eralduvat mikroplasti. ***Alternatiivkütusel töötavate sõidukite suurem osakaal on rohepöörde peamine tegur. Käesolevas direktiivis tuleks arvesse võtta suurema osakaaluga B-, C- või D-kategooria juhilubade uute mudelite kasutusele võtmise võimalust.*** Seda heidet mõjutab sõidustiil, millel võib olla negatiivne mõju nii keskkonnale kui ka inimeste tervisele. Seetõttu peaks sõidukoolitus ***ja -eksam*** võimaldama juhtidel vähendada mõju heitele, ***sealhulgas säästliku sõidustiili kaudu,*** ning valmistama neid ette heiteta ***või vähese heitega*** sõidukite juhtimiseks.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(13a) Riiklikud või piirkondlikud erinevused kiirabiautode ja selliste sõidukite juhtimiseks vajalike juhiloakategooriate liigitamisel kujutavad endast ohtu, et piiriülene liiklus ega ka liiklus sama liikmesriigi piires ei toimi sujuvalt. Seetõttu tuleks kiirabiautode

suhtes kohaldada käesoleva direktiivi kohast erikohtlemist. Samuti peaks kogu liidus olema lubatud juhtida kiirabiautosid B-kategooria juhiloa omanikul tingimusel, et kiirabiauto lubatud täismass ei ületa 4 250 kg ja tal on B-kategooria juhiluba olnud vähemalt kaks aastat pärast selle juhiloa esmakordset väljastamist.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 14 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14a) Isiklikel transpordivahenditel on oluline roll miljonite Euroopa elanike liikuvusvajaduste rahuldamisel, eelkõige maapiirkondades ja piiratud liikumisvõimega isikute puhul. Mõnel juhul takistab seda aga ka asjaolu, et juhiloa saamine ei ole neile taskukohane. Liikmesriigid peaksid kaaluma liiklusõnnetuste ja -ummikute vähendamiseks vajaliku taristu arendamist linna-, linnalähedastes ja maapiirkondades, samuti sihipärast poliitikat ja toetuskavasid nende inimestele, keda ohustab liikuvusvaesus.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 15**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(15) Vastavalt 13. detsembri 2006. aasta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile, mille osaline EL on olnud alates 21. jaanuarist 2011, tuleks vastu võtta erisätted, mis lihtsustavad sõidukite juhtimist puuetega inimeste jaoks. Seega peaks liikmesriikidel olema komisjoni

(15) Vastavalt 13. detsembri 2006. aasta ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioonile, mille osaline EL on olnud alates 21. jaanuarist 2011, tuleks vastu võtta erisätted, mis lihtsustavad sõidukite juhtimist puuetega inimeste jaoks. **Lisaks peab piiratud liikumisvõimega inimestel,**

eelneval nõusolekul lubatud jätta teatavat liiki mootori jõul liikuvad sõidukid artikli 6 kohaldamisalast välja.

sõltumata nende võimest sõidukit juhtida, olema võimalus oma liikuvusõigusi kasutada, et ennetada transpordivaesust. Nende liikuvusõiguste kohaldamine võiks hõlmata kohandatud isiklike või ühissõidukite, sealhulgas erifunktsioonide või seadmete kasutamist, ja vastavat taristut, sealhulgas maapiirkondades.
Seega peaks liikmesriikidel olema komisjoni eelneval nõusolekul lubatud jätta teatavat liiki mootori jõul liikuvad sõidukid artikli 6 kohaldamisalast välja.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Eri kategooriate juhilubade taotlejate vanuse alampiirid tuleks kehtestada liidu tasandil. Liikmesriikidel tuleks siiski lubada kehtestada teatavate sõidukikategooriate juhtimiseks kõrgem vanusepiir, et liiklusohutust veelgi enam parandada. Liikmesriikidel peaks olema ***erandlikel asjaoludel*** lubatud kehtestada madalamad vanusepiirid, et arvestada riigisiseste oludega. Eelkõige selleks, et võimaldada tuletõrjeteenistuste ja avaliku korra hoidmisega seotud sõidukite juhtimist või uue sõidukitehnoloogia katseprojekte.

Muudatusettepanek

(16) Eri kategooriate juhilubade taotlejate vanuse alampiirid tuleks kehtestada liidu tasandil. Liikmesriikidel tuleks siiski lubada kehtestada teatavate sõidukikategooriate juhtimiseks kõrgem vanusepiir, et liiklusohutust veelgi enam parandada. Liikmesriikidel peaks olema ***erandkorras*** lubatud kehtestada madalamad vanusepiirid, et arvestada riigisiseste oludega. Eelkõige selleks, et võimaldada tuletõrjeteenistuste, ***elanikukaitse*** ja avaliku korra hoidmisega seotud sõidukite juhtimist või uue sõidukitehnoloogia katseprojekte.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16a) Aktiivne liikuvus, mis hõlmab kõndimist ning jalgrataste või elektrijalgrataste ja muude kergtranspordivahendite, näiteks

elektritõukerataste kasutamist, muutub rohepöörde tõttu üha populaarsemaks. Nende kasutajad on hakanud üha sagedamini Euroopa teedel liiklema ja nad jagavad liiklusruumi teiste isiklike transpordivahenditega. Noorimatel kasutajatel, kes kasutavad üha enam eriti e-tõukerataid, ei ole sageli asjakohaseid teadmisi kehtivatest normidest, kuna nad ei ole veel ühegi kategooria juhiluba omandanud. Seetõttu juhtub elektritõukerataste üha rohkem õnnetusi, mille peamised ohvrid on nii jalakäijad kui ka elektritõukerataste kasutajad ise. Võttes arvesse liiklusohutusega seotud üldisi probleeme, peaksid liikmesriigid lisama oma koolide õppekavadesse eakohase liikluseeskirjade ja riskiteadlikkuse õppe, et suurendada liiklusohutust. See peaks tagama ulatuslikud teadmised ohutusmeetmetest, nagu turvavöö ja kiivri kasutamine, ning eelkõige vähem kaitstud liiklejate, näiteks jalakäijate, jalgratturite või elektritõukerataste liikluses osalemisest ning nende ja mootorsõidukite ohutust koostoimimisest. Liikmesriigid võiksid võtta lisameetmeid ja koostada kavasad isiklike liikumisvahendite kasutajatele, et vähendada liiklusõnnetuste arvu, töhustada liiklusohutuseeskirju ja suurendada riskiteadlikkust.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 16 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16b) Liiklusohutust võib positiivselt mõjutada iga kategooria juhiloa puhul vanuse alampiiri kindlaks määramine, mis hõlbustab nii noorte juhtide sõltumatut liikuvust kui ka nende õigeaegset professionaalse sõidukijuhtimisoskuse omandamist, ning rangemad tingimused algajatele juhtidele,

*muu hulgas alkoholipiirangute
kehtestamine.*

Muudatusettepanek 18

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(16c) Juhi ohutu juhtimise sobivust
tuleks hinnata erikriteeriumide alusel,
võttes eelkõige arvesse juhi tervislikku
seisundit. Otsused juhilubade kasutamise
piiramise, peatamise, äravõtmise või
tühistamise kohta tuleks teha iga juhtumi
puhul eraldi ning need peaksid põhinema
kontrollide ja uuringute objektiivsetel
tulemustel. Juhiluba omavate juhtide
igasugune diskrimineerimine üksnes
vanuse alusel peaks olema lubamatu.*

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 16 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(16d) Õigus juhiloale on
liikumisvabaduse ning majandus- ja
ühiskonnaelus osalemise tagatis, eelkõige
maapiirkondades ja vähem linnastunud
piirkondades, kus ühistranspordivõrgu
võimalused on piiratud. Eriti eakate,
üksikute, piiratud liikumisvõimega isikute
või puuetega inimeste jaoks on isiklik
transpordivahend nende sõltumatut ja
autonoomset toimetulekut toetav oluline
tegur. Juhiloa omamise õiguse piirangud
peaksid põhinema objektiivsetel
kriteeriumidel, mis määratakse kindlaks
iga üksikisiku puhul eraldi, ning nendega
ei tohiks kaasneda diskrimineerimise
ohu.*

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Tuleks kehtestada astmeline süsteem – B-kategooria juhiloa saamise õigus on eelduseks, et taotlejal oleks õigus saada teatavate muude kategooriate lube – ning kategooriatega seotud vastavused. Selline süsteem peaks olema kõikidele liikmesriikidele **osaliselt** siduv, kuid peaks andma neile ka võimaluse kohaldada seda omavahel oma vastavatel territooriumidel. Liikmesriikidel peaks samuti olema lubatud tunnistada oma territooriumil teatavat vastavust.

Muudatusettepanek

(17) Tuleks kehtestada astmeline süsteem – B-kategooria juhiloa saamise õigus on eelduseks, et taotlejal oleks õigus saada teatavate muude kategooriate lube – ning kategooriatega seotud vastavused, **sealhulgas minimaalse sõidukogemuse nõue, kui see on asjakohane**. Selline süsteem peaks olema kõikidele liikmesriikidele siduv, kuid peaks andma neile ka võimaluse kohaldada seda omavahel oma vastavatel territooriumidel. Liikmesriikidel peaks samuti olema lubatud tunnistada oma territooriumil teatavat vastavust.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Juhiloa väljastamisel ja korrapäraselt pärast seda tuleks tõendada, et inimeste või kaupade veoks kasutatavate sõidukite juhid vastavad juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele. Selline riiklike eeskirjadega kooskõlas toimuv miinimumnõuetele vastavuse kontroll aitab kaasa isikute vabale liikumisele, väldib konkurentsimoonusi ning aitab võtta paremini arvesse selliste sõidukite juhtide erilist vastutust. **Liikmesriikidel peaks olema lubatud kehtestada** teiste mootori jõul liikuvate sõidukite juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele vastavuse tagatisena tervisekontrolli **nõue**. Läbipaistvuse huvides peaks selline kontroll toimuma

Muudatusettepanek

(19) Juhiloa väljastamisel ja korrapäraselt pärast seda tuleks tõendada, et inimeste või kaupade veoks kasutatavate sõidukite juhid vastavad juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele. Selline riiklike eeskirjadega kooskõlas toimuv miinimumnõuetele vastavuse kontroll aitab kaasa isikute vabale liikumisele, väldib konkurentsimoonusi ning aitab võtta paremini arvesse selliste sõidukite juhtide erilist vastutust. **Liikmesriigid peaksid kehtestama** teiste mootori jõul liikuvate sõidukite juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele vastavuse tagatisena tervisekontrolli **nõude**. Läbipaistvuse huvides peaks selline kontroll toimuma samaaegselt juhilubade

samaaegselt juhilubade uuendamise

uuendamise

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19a) Hiljuti kasutusele võetud uued meditsiinitehnoloogilised lahendused on aidanud liiklusohutust suurendada. Turule on viidud ja patsientide hulgas on rakendatud tehnoloogilisi lahendusi, mis vähendavad konkreetsetest terviseprobleemidest tulenevat sõidukijuhtimisega seotud riski või kõrvaldavad selle. Seiretehnoloogia, näiteks pideva glükoosiseire süsteemid diabeeti põdevate inimeste jaoks, võimaldavad inimestel tõhusalt ja pidevalt kontrollida oma tervislikku seisundit, kõrvaldades seega haigusega seotud juhtimiskiriski. Lisaks töötatakse praegu välja ja täiustatakse kiiresti sarnaseid tehnoloogiaid nagu pideva glükoosiseire süsteemid, mis tagavad tervisekontrolli jätkuva paranemise ja suurendavad seeläbi liiklusohutust.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 19 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19b) Euroopa Parlament kutsus oma 23. novembri 2022. aasta resolutsioonis ELis diabeedi ennetamise, kontrolli all hoidmise ja parema ravimise ning ülemaailmse diabeedipäeva kohta^{1a} komisjoni üles vaatama läbi asjakohase tervishoiu ja tööohutuse õigusraamistiku ning liiklusohutust käsitlevad õigusaktid, et hoida ära diabeeti põdevate inimeste edasine

diskrimineerimine.

1a ELT C 167, 11.5.2023, lk 36.

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20a) Kogenud juhtide täienduskursused võivad samuti parandada liiklusohutust, suurendades teadlikkust ja nõudes juhtidel omandada lisakogemusi selliste uute tehnoloogiliste lahenduste kasutamise kaudu nagu sõiduabisüsteemid, mis on poolautomaatsed ja automatiseeritud. Sellega seoses võib kogenud juhtide oskuste ajakohastamisel olla keskne tähtsus simulaatorite kasutamisel. Lisaks saab sõidusimulaatorite abil tekitada ka ebasoodsaid tingimusi ja hädalukorra ning seega trennida juhi oskust kriitilistes olukordades reageerida ja otsuseid teha.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 20 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(20b) Elukestev õpe on kogenud juhtide oskuste ajakohastamiseks oluline, eelkõige seoses keskkonnasäästliku sõidukijuhtimise, sõidukite massi suurenemise, sõiduabisüsteemide ja muude automatiseeritud seadmete pideva tehnoloogilise arenguga ning alternatiivkütusel töötavate sõidukitega. Seetõttu tuleks liikmesriike julgustada töötama välja kogenud juhtide koolitusmoodulid.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 25

Komisjoni ettepanek

(25) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu otsus, millega määratakse kindlaks kolmandad riigid, kes tagavad liiduga võrreldava liiklusohutuse taseme, ning anda nende riikide väljastatud juhilubade omanikele võimalus vahetada oma juhiluba samadel tingimustel, nagu selle oleks väljastanud liikmesriik. Need tingimused peaksid olema kõigi asjaomaste juhiloakategoriate puhul üksikasjalikud ja täpselt kindlaks määratud.

Muudatusettepanek

(25) Komisjonile tuleks anda volitused võtta vastu otsus, millega määratakse kindlaks kolmandad riigid, kes tagavad liiduga võrreldava liiklusohutuse taseme, ning anda nende riikide väljastatud juhilubade omanikele võimalus vahetada oma juhiluba samadel tingimustel, nagu selle oleks väljastanud liikmesriik. ***Sellega seoses peaks komisjonil olema lubatud hinnata, kas kolmandas riigis on sisse viidud professionaalne sõidukijuhtide koolitus, sertifitseerimise reeglid ja eksamitoimingud, mis on täielikult või osaliselt võrreldavad liidus kehtivaga, et anda lõpuks välja kutseoskuse tunnistusega võrreldav tunnistus. See võimaldaks asjaomaste kolmandate riikide tunnistuste omanikel vahetada need välja Euroopa kutseoskuse tunnistuse vastu tingimusel, et nad läbivad täiendava kompetentsuskoolituse. Selline tunnistus võiks lisaks juhiloale olla teine kohustuslik nõue, mida peavad kutselised juhid täitma, et teha vedusid liidus tegutsevate veoettevõtjale.*** Need tingimused peaksid olema kõigi asjaomaste juhiloakategoriate puhul üksikasjalikud ja täpselt kindlaks määratud.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Liiklusohutuse parandamiseks tuleks ***teatavate juhiloakategoriate*** jaoks kehtestada kogu liitu hõlmav saatjaga

Muudatusettepanek

(28) Liiklusohutuse parandamiseks tuleks ***B-, C- ja C1-kategooria juhilubade*** jaoks kehtestada kogu liitu hõlmav saatjaga

sõitmise süsteem. Sellise süsteemi reeglite kohaselt peaksid taotlejad saama omandada asjaomaste kategooriate juhiluba enne nõutava miinimumvanuse saavutamist. Nende juhilubade kasutamise tingimuseks peaks siiski olema see, et sõidetakse koos saatjaga, kes on kogenud juht. Sellistes olukordades peaks liikmesriikidel olema liiklusohutuse huvides lubatud kehtestada oma territooriumil nende väljastatud juhilubade jaoks rangemad tingimused ja eeskirjad.

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Ilma et see piiraks saatjaga sõitmise süsteemi üldist eesmärki parandada liiklusohutust, peaks see süsteem muutma veokijuhi elukutse noorematele põlvkondadele kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks, et laiendada nende tööalaseid võimalusi ja aidata vähendada liidus juhtide nappust. Seepärast peaks see hõlmama **C-kategooria** juhilubasid ja nende eeltingimuseks olevaid B-kategooria juhilubasid.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29 a (uus)

Komisjoni ettepanek

sõitmise süsteem. Sellise süsteemi reeglite kohaselt peaksid taotlejad saama omandada asjaomaste kategooriate juhiluba enne nõutava miinimumvanuse saavutamist. Nende juhilubade kasutamise tingimuseks peaks siiski olema see, et sõidetakse koos saatjaga, kes on kogenud juht. Sellistes olukordades peaks liikmesriikidel olema liiklusohutuse huvides lubatud kehtestada oma territooriumil nende väljastatud juhilubade jaoks rangemad tingimused ja eeskirjad.

Muudatusettepanek

(29) Ilma et see piiraks saatjaga sõitmise süsteemi üldist eesmärki parandada liiklusohutust, peaks see süsteem muutma veokijuhi elukutse noorematele põlvkondadele kättesaadavamaks ja atraktiivsemaks, et laiendada nende tööalaseid võimalusi ja aidata vähendada liidus juhtide nappust. Seepärast peaks see hõlmama **C- ja C1-kategooria** juhilubasid ja nende eeltingimuseks olevaid B-kategooria juhilubasid.

Muudatusettepanek

(29a) Kutsekoolide ning transpordi- ja logistikaettevõtjate vahelist partnerlust tuleks tugevdada, sealhulgas liidu spetsiaalse eelarvetoetuse kaudu ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2015/413^{1a} kohaste tulude sihtotstarbelise kasutamise kaudu, et

vähendada liidus elukutseliste sõidukijuhtide nappust. Selline partnerlus peaks andma tulevastele elukutselistele sõidukijuhtidele võimaluse õppida paremini tundma kutseala eeliseid ja raskusi, parandada nende operatiivseid ja organisatsioonilisi oskusi ning aidata omandada kogemusi, kasutades samal ajal tipp tehnoloogiat ja -tehnikat. Sellise toetuse vorm võiks muu hulgas hõlmata ka ELi poolset kaasrahastamist, et saaks omandada teatavaid kvalifikatsioone, nagu kutseoskuse tunnistus, või korraldada spetsiaalseid koolitusi tulevastele sõidukijuhtidele.

*1a ELT L 68, 13.3.2015, lk 9. ELI:
<http://data.europa.eu/eli/dir/2015/413/oj>*

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 30

Komisjoni ettepanek

(30) Tuleks tagada, et juhid, kes on alles saanud mingi kategooria juhiloa, ei ole kogenematus tõttu liiklusohtlikud. Sellistele algajatele juhtidele tuleks kehtestada kaheaastane katseaeg, **mille jooksul nende suhtes** tuleks kohaldada kogu liidus alkoholi **kasutamise seisukohalt rangemaid eeskirju ja karistusi**. Sellise käitumise eest määratavad karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed, heidutavad ja mittediskrimineerivad ning nende raskusaste peaks võimalikult suures ulatuses võtma arvesse liidu keskpika perioodi ja pikaajalisi eesmärke vähendada surmajuhtumeid ja raskeid vigastusi poole võrra ning need peaaegu kaotada. Algajatele juhtidele kehtestatud muude piirangute puhul peaks liikmesriikidel olema lubatud oma territooriumil vabalt

Muudatusettepanek

(30) Tuleks tagada, et juhid, kes on alles saanud mingi kategooria juhiloa, ei ole kogenematus tõttu liiklusohtlikud. Sellistele algajatele juhtidele tuleks kehtestada **vähemalt** kaheaastane katseaeg. **Kui algajal juhil on juba mõne muu kategooria kehtiv juhiluba, peaks tema katseaeg hõlmama ainult seda perioodi, mis võib veel jääda olemasoleva juhiloa katseaja lõpuni, kuid see ei tohiks olla lühem kui kuus kuud. Selle aja jooksul** tuleks **juhtide suhtes** kohaldada kogu liidus **rangemaid eeskirju ja karistusi nende rikkumise korral, näiteks juhtimine alkoholi või uimastite mõju all, kiiruse ületamine, loata sõidukite kasutamine, ohutusvahendite kasutamata jätmine või sõitmine kehtiva juhiloata. Et võtta arvesse juhuslikku kokkupuudet alkoholiga, peaks õiguskaitseasutused tulemuslikuks mõõtmiseks kehtestama**

rakendada lisaeeskirju.

tehnilise mõõtmiskünnise nulltolerantsi, mis ei tohiks olla suurem kui 0,2 g/mL.
Sellise käitumise eest määratavad karistused peaksid olema mõjusad, proportsionaalsed, heidutavad ja mittediskrimineerivad ning nende raskusaste peaks võimalikult suures ulatuses võtma arvesse liidu keskpika perioodi ja pikaajalisi eesmärke vähendada surmajuhtumeid ja raskeid vigastusi poole võrra ning need peaaegu kaotada. Algajatele juhtidele kehtestatud muude piirangute puhul peaks liikmesriikidel olema lubatud oma territooriumil vabalt rakendada lisaeeskirju.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Eksamineerijate teadmiste ja oskuste parandamiseks, juhiloa taotlejate objektiivsema hindamise tagamiseks ja sõidueksamite suuremaks ühtlustamiseks tuleks kehtestada eksamineerija ameti omandamise ja koolituse miinimumnõuded. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral muuta ja kohandada kõnealuseid miinimumstandardeid vastavalt tehnika, tegevuse või teaduse arengule selles valdkonnas.

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 32

Muudatusettepanek

(31) Eksamineerijate teadmiste ja oskuste parandamiseks, ***sealhulgas ohutaju koolituse läbimine***, juhiloa taotlejate objektiivsema hindamise tagamiseks ja sõidueksamite suuremaks ühtlustamiseks tuleks kehtestada eksamineerija ameti omandamise ja koolituse miinimumnõuded. Lisaks tuleks komisjonile anda volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, et vajaduse korral muuta ja kohandada kõnealuseid miinimumstandardeid vastavalt tehnika, tegevuse või teaduse arengule selles valdkonnas, ***sealhulgas uute sõiduabisüsteemide osas***.

Komisjoni ettepanek

(32) Alalise elukoha mõiste tuleks määratleda nii, et see lahendaks probleemid, mis tekivad juhul, kui alalist elukohta ei ole võimalik kindlaks teha töö- või peresidemete alusel. Samuti on vaja anda taotlejatele võimalus teha teoreetilisi või praktilisi eksameid oma kodakondsusjärgses liikmesriigis, kui nende alalise elukoha liikmesriik ei anna võimalust sooritada neid esimese ametlikus keeles. Diplomaatidele ja nende perekondadele **tuleks** kehtestada erieeskirjad, kui nende töö nõuab pikema aja jooksul välismaal elamist.

Muudatusettepanek

(32) Alalise elukoha mõiste tuleks määratleda nii, et see lahendaks probleemid, mis tekivad juhul, kui alalist elukohta ei ole võimalik kindlaks teha töö- või peresidemete alusel. Samuti on vaja anda taotlejatele võimalus teha teoreetilisi või praktilisi eksameid oma kodakondsusjärgses liikmesriigis, kui nende alalise elukoha liikmesriik ei anna võimalust sooritada neid esimese ametlikus keeles. Diplomaatidele ja nende perekondadele **võiks** kehtestada erieeskirjad, kui nende töö nõuab pikema aja jooksul välismaal elamist, **tingimusel, et sellega ei kaasne täiendavaid liiklusohutuse riske.**

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 35 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(35a) Käesoleva direktiivi läbivaatamise ettevalmistamise käigus peaks komisjon tegema kindlaks võimalikud konkreetset meetmed direktiivi edasiseks täiustamiseks, näiteks karistuspunktsüsteemide kasutuselevõtmine kõigis liikmesriikides ning tõhusad mehhanismid nende vastastikuseks tunnustamiseks ja piiriülest jõustamist tagavaks koostalitluseks, ning tegema selle kohta põhjaliku mõjuhindangu.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Põhjendus 35 b (uus)**

(35b) Liikmesriigid peaksid võrdsel määral jagama andmeid oma parimate tavade kohta seoses liiklusohutuse meetmete ja riskiteadlikkuse koolitusega, eelkõige mis puudutab algajaid juhte ja elukestvat õpet, toetussüsteemi kasutamise kohta vanuserühmade kaupa, kasutades selleks tagasisidet koos osalemistõenditega ning sõiduõpetaja, liikluspsühholoogi või sõidueksamineerija soovitusi, samuti meetmete kohta liiklusohutuse suurendamiseks vähem kaitstud liiklejate seas.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 37

(37) Maanteetranspordi järkjärgulise digitaliseerimise, automatiseerimise ja veelgi rangemate heite vähendamise nõuete ning mootori jõul liikuvate sõidukite tehnoloogia pideva arengu tõttu on vaja hoida kõiki juhte kursis liiklusohutuse ja kestlikkuse alaste teadmistega. Elukestva õppe edendamine võib olla väga oluline selleks, et ajakohastada kogunud juhtide oskusi liiklusohutuse, uute tehnoloogiate ja keskkonnasäästliku sõidukijuhtimise valdkonnas, mis parandab kütusesäästlikkust ja kiiruse juhtimist ning vähendab heidet.

(37) Maanteetranspordi järkjärgulise digitaliseerimise, automatiseerimise ja veelgi rangemate heite vähendamise nõuete ning mootori jõul liikuvate sõidukite tehnoloogia pideva arengu tõttu on vaja hoida kõiki juhte kursis **uue tehnoloogia**, liiklusohutuse ja kestlikkuse alaste teadmistega. **Liikmesriigid peaksid püüdma edendada sõidukijuhtide elukestvat õpet ja ergutama osalemist ohutu sõidukijuhtimise kursustel, sealhulgas tagasiside andmise kaudu koos osalemistõendi ja sõiduõpetaja, liikluspsühholoogi või eksamineerija soovitustega, mis võivad aidata edendada kaasavamat liikuvust. Selline** elukestva õppe edendamine võib olla väga oluline selleks, et ajakohastada kogunud juhtide oskusi liiklusohutuse, uute tehnoloogiate ja keskkonnasäästliku sõidukijuhtimise valdkonnas, mis parandab kütusesäästlikkust ja kiiruse juhtimist ning vähendab heidet.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

d) algajate juhtide suhtes kohaldatavad teatavad aspektid.

Muudatusettepanek

d) **muu hulgas** algajate juhtide suhtes kohaldatavad teatavad aspektid.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 1 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **Käesolevat direktiivi ei kohaldata mootori jõul liikuvate ratastel või roomikutel sõidukite suhtes, millel on vähemalt kaks telge ja mille tähtsaim omadus on veojõud ning mis on konkreetselt ette nähtud vedama, lükkama, kandma või kasutama teatavaid põllumajanduses või metsanduses kasutatavaid tööriistu, masinaid või haagiseid ja mille puhul on sõitjate või kaupade transportimine teel või sõitjate või kaupade transportimiseks kasutatavate sõidukite vedamine teel teisejärguline ülesanne.**

Muudatusettepanek

2. **Ilma et see piiraks liikmesriikide õigust lisada käesoleva direktiivi I lisa kohaselt väljastatavatele juhilubadele siseriiklikke kategooriaid, ei kohaldata seda direktiivi direktiivi 2006/42/EÜ kohaldamisalasse kuuluvate iseliikuvate masinate suhtes, mis on projekteeritud või valmistatud töö tegemiseks, näiteks üldkasutatavatel teedel liiklevad liikurmasinad, mis on määratletud [määruses, milles käsitletakse üldkasutatavatel teedel liiklevate liikurmasinate tüübikinnitust ja turujärelevat ning millega muudetakse määrust (2023/0090(COD))].**

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 1

Komisjoni ettepanek

(1) „juhiluba“ – **elektrooniline või füüsiline** dokument, mis tõendab mootori jõul liikuva sõiduki juhtimise õigust ja milles sätestatakse tingimused, mille alusel

Muudatusettepanek

1) „juhiluba“ – dokument, mis tõendab mootori jõul liikuva sõiduki juhtimise õigust ja milles sätestatakse tingimused, mille alusel juhiloa omanikul on juhtimisõigus, **ning mis võib olla**

juhiloa omanikul on juhtimisõigus;

füüsiline või digitaalne või mõlemas vormis;

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11a) „kiirabiauto“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2018/8581a I lisa (sõidukite liigitamise kriteeriumid) A osa punkti 5 (eriotstarbelised sõidukid) alapunktis 5.3 osutatud M-kategooria sõiduk, mis on ette nähtud haigete või vigastatud inimeste veoks ja millel on selleks vajalik erivarustus^{1a};

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11b) „autoelamu“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/8581a I lisa (sõidukite liigitamise kriteeriumid) A osa punkti 5 (eriotstarbelised sõidukid) alapunktis 5.1 osutatud M-kategooria sõiduk, mille

varustusse kuuluvad vähemalt istmed ja laud, magamisasemed, mis võivad olla ka istmest magamisasemeks muudetavad, toiduvalmistamise seadmed ja panipaigad, ning mis peab kõik olema eluruumis kindlalt kinnitatud;

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11c) „alternatiivkütusel töötav sõiduk” – mootorsõiduk, mis töötab kas täielikult või osaliselt alternatiivkütusel ning mis on saanud määruse (EL) 2018/858 kohase tüübikinnituse;

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

11d) „alternatiivkütused” – kütused või energiaallikad, mida kasutatakse vähemalt osaliselt transpordi energiavarustuses fossiilsete naftaallikate asemel ja millel on potentsiaali aidata vähendada transpordi CO₂ heidet ja parandada transpordisektori keskkonnatoimet, ja mis on

- a) kõikides elektrisõidukite liikides tarbitav elektrienergia;*
- b) vesinik,*
- c) maagaas, sealhulgas biometaan, gaasilises olekus (surumaagaas) ja veeldatud olekus (veeldatud maagaas);*
- d) veeldatud naftagaas;*
- e) mehaaniline energia sõiduki pardal asuvast*

kütusemahutist/sisseehitatud jõuallikatest, sealhulgas heitsoojus,

f) „CO₂-neutraalne kütus“ – kõik muud direktiivis (EL) 2018/2001 määratletud kütused, mille puhul kasutatava kütuse (eu) netoheidet loetakse nulliks, mis tähendab, et kasutatava kütuse (eu) keemilises koostises sisalduva süsiniku CO₂ ekvivalent on bioloogilise päritoluga ja/või on see süsinik seotud, vältides nii selle sattumist CO₂ heitena atmosfääri, või on see kogutud ümbritsevast õhust, sealhulgas:

i) taastuv- ja/või sünteetilised kütused, nagu biokütus, biogaas, biomasskütus, muust kui bioloogilise päritoluga taastuvtoorainest valmistatud vedel ja gaasiline transpordikütus või ringlussevõetud süsinikupõhine kütus;

ii) muud direktiivis (EL) 2018/2001 loetlemata kütused võivad olla kooskõlas CO₂-neutraalse kütuse määratlusega tingimustel, et need vastavad neile kriteeriumidele ning nimetatud direktiivis ja sellega seotud delegeeritud õigusaktides sätestatud kestlikkuse kriteeriumidele; ning

iii) kahest või enamast CO₂-neutraalsest kütusest koosnevat segu käsitatakse CO₂-neutraalse kütusena.

Muudatusettepanek 43

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõik 1 – punkt 11 e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*11e) „traktor“ – määruse (EL)
nr 167/2013 artikli 3 punktis 8
määratletud traktor;*

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Hiljemalt [vastuvõtmise kuupäev + 4 aastat] tagavad liikmesriigid, et **vaikimisi** väljastatakse **ainult mobiilseid juhilube**. Kuni selle kuupäevani võivad liikmesriigid otsustada väljastada mobiilseid juhilube.

Muudatusettepanek

4. Hiljemalt [vastuvõtmise kuupäev + 4 aastat] tagavad liikmesriigid, et **taotlejatele** väljastatakse **vaikimisi nii mobiilne kui ka füüsiline juhiluba**. Kuni selle kuupäevani võivad liikmesriigid otsustada väljastada mobiilseid juhilube.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Erandina lõikest 4 **võimaldavad** liikmesriigid **taotleja taotlusel väljastada füüsilise juhiloa mobiilse juhiloa asemel või sellega koos**.

Muudatusettepanek

5. Erandina lõikest 4 **annavad** liikmesriigid **taotlejatele õiguse loobuda kas füüsilisest või digitaalsest juhiloast, kui nad on sellekohase taotluse esitanud. Liikmesriigid lihtsustavad niisuguste taotluste esitamist ega püüa taotlejaid mingil viisil mõjutada**.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 3 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

5a. Erandina lõikest 5 annavad liikmesriigid ühest lõikes 4 osutatud juhiloa vormist loobunud taotlejatele õiguse taotleda loobunud vormis juhiloa väljastamist või selle uuesti väljastamist. Loobunud vormis juhiluba tuleb väljastada või uuesti väljastada põhjendamatu viivitusega ja mitte hiljem kui kahe nädala jooksul alates taotluse esitamise kuupäevast.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 19. jaanuariks **2030** vastavad kõik väljastatud või kasutusel olevad füüsilised juhiloa kopeerid kõikidele käesoleva direktiivi nõuetele.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid tagavad, et hiljemalt 19. jaanuariks **2033** vastavad kõik väljastatud või kasutusel olevad füüsilised juhiloa kopeerid kõikidele käesoleva direktiivi nõuetele.

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 4 – lõige 5 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võivad otsustada lisada füüsilisele juhiloale andmekandja (mikrokiibi). Kui liikmesriik otsustab lisada füüsilisele juhiloale mikrokiibi, võib ta juhul, kui see on juhilube käsitlevate siseriiklike õigusaktidega ette nähtud, otsustada salvestada mikrokiibile lisaks I lisa D osas täpsustatud andmetele ka täiendavaid andmeid.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võivad otsustada lisada füüsilisele juhiloale andmekandja (mikrokiibi). Kui liikmesriik otsustab lisada füüsilisele juhiloale mikrokiibi, võib ta juhul, kui see on juhilube käsitlevate siseriiklike õigusaktidega ette nähtud, otsustada salvestada mikrokiibile lisaks I lisa D osas täpsustatud andmetele ka täiendavaid andmeid. ***Mikrokiibile salvestatud isikuandmete säilitamise tähtaeg peaks võimaluse korral kattuma juhiloa kehtivusajaga.***

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Need rakendused põhinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014⁶² kohaselt väljastatud Euroopa digiidentiteeditaskutel.

Muudatusettepanek

Need rakendused põhinevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014⁶² kohaselt väljastatud Euroopa digiidentiteeditaskutel ***ning tuleks tagada nende asjakohane turvalisuse tase.***

⁶² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

⁶² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 3 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et elektroonilised rakendused ei sisalda, **või kui kasutatakse viita, siis ei tee kättesaadavaks** rohkem andmeid, kui on osutatud I lisa D osas.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et elektroonilised rakendused ei sisalda rohkem andmeid, kui on osutatud I lisa D osas.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid tagavad, et kontrollija ei säilita mobiilse juhiloa omaniku juhtimisõiguse kontrollimiseks vajalikke isikuandmeid ning et juhiluba väljastav asutus töötleb teatise kaudu saadud teavet üksnes kontrollitaotlusele vastamiseks.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid tagavad, et kontrollija ei säilita mobiilse juhiloa omaniku juhtimisõiguse kontrollimiseks vajalikke isikuandmeid ning et juhiluba väljastav asutus töötleb teatise kaudu saadud teavet üksnes kontrollitaotlusele vastamiseks. **Isikuandmeid töödeldakse kooskõlas määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 ning asjakohasel juhul direktiiviga 2002/58/EÜ, milles järgitakse võimalikult väheste andmete kogumise, eesmärgi piiramise ning lõimitud ja vaikimisi andmekaitse põhimõtteid, eelkõige tehnilisi meetmeid silmas pidades.**

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Liikmesriigid edastavad komisjonile loetelu asjakohastest riiklikest süsteemidest, mida on lubatud kasutada mobiilsete juhilubade jaoks andmete **ja viitude** väljastamiseks. Komisjon teeb liikmesriikide kõnealuste riiklike süsteemide loetelu turvalise kanali kaudu avalikkusele kättesaadavaks automaatseks töötlemiseks sobivas, elektrooniliselt allkirjastatud või e-templiga varustatud formaadis.

Muudatusettepanek

5. Liikmesriigid edastavad komisjonile loetelu asjakohastest riiklikest süsteemidest, mida on lubatud kasutada mobiilsete juhilubade jaoks andmete väljastamiseks. Komisjon teeb liikmesriikide kõnealuste riiklike süsteemide loetelu turvalise kanali kaudu avalikkusele kättesaadavaks automaatseks töötlemiseks sobivas, elektrooniliselt allkirjastatud või e-templiga varustatud formaadis.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Hiljemalt [vastuvõtmise kuupäev + 18 kuud] võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud sätted mobiilsete juhilubade koostalitlusvõime, turvalisuse ja katsetamise, sealhulgas kontrollifunktsioonide ja riiklike süsteemide liidese kohta. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

7. Hiljemalt [vastuvõtmise kuupäev + 18 kuud] võtab komisjon vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse üksikasjalikud sätted mobiilsete juhilubade koostalitlusvõime, turvalisuse ja katsetamise, sealhulgas kontrollifunktsioonide ja riiklike süsteemide liidese kohta, **ning võttes arvesse vajalikke nõudeid, et tagada tunnustamine kolmandate riikide ametiasutuste poolt**. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 5 – lõige 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7a. Komisjon abistab sellega seoses liikmesriike, kes peaksid tegema koostööd

kogu maailmas Euroopa mobiilse juhiloa kasutamise võimalikuks muutmise ja tunnustamise nimel, selleks tuleks muuta 19. septembri 1949. aasta Genfi maanteeliikluse konventsiooni, 24. aprilli 1926. aasta rahvusvahelist liikluskonventsiooni ja 8. novembri 1968. aasta maanteeliikluse Viini konventsiooni.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt a – lõik 3 – esimene taane

Komisjoni ettepanek

– kahe- või kolmerattalised sõidukid valmistajakiirusega kuni 45 km/h (välja arvatud sõidukid valmistajakiirusega kuni 25 km/h);

Muudatusettepanek

– kahe- või kolmerattalised sõidukid valmistajakiirusega kuni 45 km/h **ja mille maksimaalne väljundvõimsus on kuni 4 kW** (välja arvatud sõidukid valmistajakiirusega kuni 25 km/h);

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i – taane 1

Komisjoni ettepanek

– mootorrattad, mille silindrite töömaht ei ületa 125 cm³, mille **võimsus** on kuni 11 kW ja mille võimsuse/massi suhe ei ületa 0,1 kW/kg;

Muudatusettepanek

– mootorrattad, mille silindrite töömaht ei ületa 125 cm³, mille **maksimaalne väljundvõimsus** on kuni 11 kW ja mille võimsuse/massi suhe ei ületa 0,1 kW/kg;

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b – alapunkt i – taane 2

Komisjoni ettepanek

– kolmerattalised mootorsõidukid, mille **võimsus** on kuni 15 kW;

Muudatusettepanek

– kolmerattalised mootorsõidukid, mille **maksimaalne väljundvõimsus** on

kuni 15 kW;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b – alapunkt ii – taane 1

Komisjoni ettepanek

– mootorrattad, mille **võimsus** ei ületa 35 kW ja mille võimsuse/massi suhe ei ületa 0,2 kW/kg ja mis ei ole ümber ehitatud sõidukist, mille võimsus on vähemalt 70 kW;

Muudatusettepanek

– mootorrattad, mille **maksimaalne väljundvõimsus** ei ületa 35 kW ja mille võimsuse/massi suhe ei ületa 0,2 kW/kg ja mis ei ole ümber ehitatud sõidukist, mille võimsus on vähemalt 70 kW;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt b – alapunkt iii – taane 2

Komisjoni ettepanek

– kolmerattalised mootorsõidukid, mille **võimsus** on üle 15 kW;

Muudatusettepanek

– kolmerattalised mootorsõidukid, mille **maksimaalne väljundvõimsus** on üle 15 kW;

Ilma et see piiraks asjaomaste sõidukite tüübikinnituse eeskirjade kohaldamist, võib punktides a ja b osutatud kategooria sõidukeid ühendada haagisega, mille maksimaalne lubatud täismass ei ole veduki tühimassist rohkem kui poole võrra suurem;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt viii – taane 1

Komisjoni ettepanek

– mootorsõidukid, mis on kavandatud ja valmistatud vedama lisaks juhile **veel** kuni 16 sõitjat ning mille pikkus ei ületa 8 m.

Muudatusettepanek

– mootorsõidukid, mis on kavandatud ja valmistatud vedama lisaks juhile **rohkem kui kaheksa ja** kuni 16 sõitjat ning mille pikkus ei ületa 8 m.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xia) T-kategooria:

– kõik ratastraktorid; igale punktides xi b (uus) kuni xi h (uus) kirjeldatud ratastraktorite kategooriale märgitakse veel täht „a” või „b” sõltuvalt sellest, milline on traktori valmistajakiirus:

– täht „a” ratastraktorite puhul, mille valmistajakiirus on kuni 40 km/h,

– täht „b” ratastraktorite puhul, mille valmistajakiirus on suurem kui 40 km/h;

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xib) T1-kategooria:

– ratastraktorid, mille juhile lähima telje minimaalne rööbe on vähemalt 1 150 mm, mille tühimass töökorras olekus on üle 600 kg ja mille kliirens ei ole üle 1 000 mm;

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xic) T2-kategooria:

- ratastraktorid, mille minimaalne rööbe on väiksem kui 150 mm, mille tühimass töökorras olekus on üle 600 kg ning mille kliirens ei ole üle 600 mm; ning kui traktori raskuskeskme kõrgus (mõõdetuna maapinnast), jagatuna iga telje rataste keskmise minimaalse rööpmega, on üle 0,90, ei ole maksimaalne valmistajakiirus üle 30 km/h;

Muudatusettepanek 64

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xid) T3-kategooria:

- ratastraktorid, mille tühimass töökorras olekus on kuni 600 kg;

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xie) T4-kategooria:

- eriotstarbelised ratastraktorid;

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

xif) T4.1-kategooria:

- traktorid, mis on projekteeritud töötamiseks kõrgekasvuliste põllukultuuridega, näiteks viinapuud. Nende tunnuseks on tõstetud raam või

raamisektsioon, mis võimaldab neil liikuda paralleelselt taimeridadega, nii et vasakpoolsed rattad on ühel ja parempoolsed rattad teisel pool ühte või mitut taimerida. Need on ette nähtud traktori ette, telgede vahele, taha või lavatsile kinnitatud töömasinate vedamiseks või kasutamiseks. Töösendis traktori kliirens on üle 1 000 mm, mõõdetuna taimeridade suhtes rist. Kui traktori raskuskeskme kõrgus (tavarehvide kasutamisel ja mõõdetuna maapinnast), jagatuna iga telje rataste keskmise minimaalse rööpmega, on üle 0,90, ei tohi maksimaalne valmistajakiirus ületada 30 km/h;

Muudatusettepanek 67

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi g (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*xig) T4.2-kategooria:
– suurte mõõtmetega traktorid, mis on eelkõige ette nähtud suurtel maa-aladel töötamiseks;*

Muudatusettepanek 68

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 6 – lõige 1 – punkt c – alapunkt xi h (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*xih) T4.3-kategooria:
– neljarattaveoga põllu- ja metsamajanduses kasutatavad traktorid, mille vahetatavad seadmed on kavandatud kasutamiseks põllu- ja metsamajanduses ning millel on iseloomulik tugiraam, mis on varustatud ühe või enama jõusiirdevõlliga, mille tehniliselt lubatud mass ei ületa 10 tonni ning selle massi ja*

suurima töökorras oleku tühimassi suhe ei ole väiksem kui 2,5 ning mille raskuskese (tavarehvide kasutamisel ja mõõdetuna maapinnast) on väiksem kui 850 mm;

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Komisjon hindab kavandatava meetme mõju liiklusohutusele ning liikmesriigid võivad komisjoni eelneval nõusolekul jätta käesoleva artikli kohaldamisalast välja teatavad eri liiki mootori jõul liikuvad sõidukid, näiteks puuetega inimeste erisõidukid.

Muudatusettepanek

Komisjon hindab kavandatava meetme mõju liiklusohutusele ning liikmesriigid võivad komisjoni eelneval nõusolekul jätta käesoleva artikli kohaldamisalast välja teatavad eri liiki mootori jõul liikuvad sõidukid, näiteks puuetega inimeste erisõidukid *või ehitussektoris kasutatavad sõidukid, mis on muu hulgas liigitatud liikurmasinatena.*

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) AM-, A1- ja **B1-kategooria** puhul 16 aastat;

Muudatusettepanek

a) AM-, A1-, **B1-** ja **T-kategooria** puhul 16 aastat;

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 7 – lõige 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

da) ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2022/2561 artikli 6 lõikes 1 sätestatud asjaolude kohaldamist, 18 aastat C-, CE-, D1- ja D1E-kategooria juhuluba omavate sõidukijuhtide puhul, kes kasutavad

juhiluba oma riigis ja rahvusvahelisel tasandil, tingimusel et neil on kutseoskuse tunnistus;

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 1 – punkt e a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2022/2561 artikli 6 lõikes 1 sätestatud asjaolusid, 21 aastat D- ja DE-kategooria juhiluba omavate kutseliste sõidukijuhtide puhul, kes kasutavad juhiluba riigi ja rahvusvahelisel tasandil, tingimusel et neil on kutseoskuse tunnistus.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

b) B1-kategooria puhul tõsta alampiiri kuni 18. eluaastani;

b) B1-kategooria puhul tõsta alampiiri kuni 18. eluaastani;

Liikmesriigid ei või väljastada B1-kategooria juhiluba vanemale kui 21-aastasele taotlejale sõidukite puhul, millele on osutatud artikli 9 lõike 4 esimese lõigu punktis c ja käesolevas lõikes sätestatud tingimustel.

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 3 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) tuletõrjeteenistuste ning korrakaitseorganite kasutatavad sõidukid;

a) tuletõrjeteenistuste, *elanikukaitse* ning korrakaitseorganite kasutatavad

sõidukid;

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 3 – lõik 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

***Liikmesriigid võivad vastastikku
tunnustada selles lõikes sätestatud vanuse
alampiirist noorematele juhtidele
väljastatud juhilubade kehtivust oma
territooriumil.***

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lõigete 2 ja 3 kohaselt väljastatud juhiload kehtivad üksnes juhiloa väljastanud liikmesriigi territooriumil seni, kuni juhiloa omanik jõuab lõikes 1 sätestatud vanusesse.

Lõike 2 kohaselt väljastatud juhiload kehtivad üksnes juhiloa väljastanud liikmesriigi territooriumil seni, kuni juhiloa omanik jõuab lõikes 1 sätestatud vanusesse.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 7 – lõige 5 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Erandina käesoleva artikli lõike 1 punktidest d ja e on juhul, kui juhiloa taotlejal on direktiivi (EL) 2022/2561 artiklis 6 osutatud kutsetunnistus, juhiloa väljastamise vanuse alampiir järgmine:

välja jäetud

a) ***C- ja CE-kategooria puhul direktiivi (EL) 2022/2561 artikli 5 lõike 2 punkti a alapunktis i sätestatud vanuse***

alampiir;

b) *D1- ja D1E-kategooria puhul kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 3 punkti a alapunkti i teises lõigus sätestatud vanuse alampiir;*

c) *D- ja DE-kategooria puhul kõnealuse direktiivi artikli 5 lõike 3 punkti a alapunkti i esimeses lõigus ning artikli 5 lõike 3 punkti a alapunkti ii esimeses lõigus ja artikli 5 lõike 3 punktis b sätestatud vanuse alampiir.*

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 8 – lõige 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid märgivad isikule väljastatud juhiloale ühe või mitu tingimust, mille kohaselt tal on juhtimisõigus. Selleks kasutavad liikmesriigid I lisa E osas esitatud vastavaid liidu koode. Nad võivad kasutada ka riigisiseseid koode tingimuste puhul, mida ei ole I lisa E osas esitatud.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid märgivad isikule väljastatud juhiloale ühe või mitu tingimust, mille kohaselt tal on juhtimisõigus. Selleks kasutavad liikmesriigid I lisa E osas esitatud vastavaid liidu koode. Nad võivad kasutada ka riigisiseseid koode tingimuste puhul, mida ei ole I lisa E osas esitatud, **ning juhul, kui nad seda teevad, teavitavad nad sellest viivitamata komisjoni koos koode ja nende kasutamisuhtusi puudutavate üksikasjadega käesoleva direktiivi jõustumisel ning juba kasutatavate koodide [hilisemate] uute täienduste või muudatuste korral.**

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt a a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) B-, BE-, C-, C1E-, CE-, D-, D1E- või DE-kategooria jaoks väljastatud juhiluba kehtib ka T-kategooria

autorongide puhul;

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt c a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ca) CE- ja DE-kategooria jaoks
väljastatud juhiluba kehtib ka vastavalt C-
ja D-kategooria puhul;*

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*da) C1E- ja D1E-kategooria jaoks
väljastatud juhiluba kehtib ka vastavalt
C1- ja D1-kategooria puhul;*

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

h) kaks aastat pärast B-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see **ka nõukogu** direktiivi **96/53/EÜ⁶³ artiklis 2** osutatud alternatiivkütusel töötavate sõidukite puhul, mille lubatud täismass ilma haagiseta on üle 3 500 kg, kuid mitte üle 4 250 kg.

h) kaks aastat pärast B-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see **käesoleva** direktiivi **artikli 2 [punktis 11c]** osutatud alternatiivkütusel töötavate sõidukite **juhtimisel määruses (EL) 2018/858 kindlaks määratud M- ja N-kategooria sõidukite puhul, mis on ette nähtud liiklemiseks avalikel teedel, sealhulgas ühes või mitmes etapis kavandatud ja konstrueeritud sõidukite** puhul, mille lubatud täismass ilma haagiseta on üle 3 500 kg, kuid mitte üle 4 250 kg, **ning see on valmistatud lisaks juhile vedama veel kuni kaheksat sõitjat.**

Neid sõidukeid võib kombineerida haagise või poolhaagisega ning sellise autorongi lubatud täismass ei ole üle 5 000 kg;

⁶³ Nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiiv 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

⁶³ Nõukogu 25. juuli 1996. aasta direktiiv 96/53/EÜ, millega kehtestatakse teatavatele ühenduses liikuvatele maanteeõidukitele siseriiklikus ja rahvusvahelises liikluses lubatud maksimaalmõõtmed ning rahvusvahelises liikluses lubatud täismass (EÜT L 235, 17.9.1996, lk 59).

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ha) kaks aastat pärast B-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see käesoleva direktiivi artikli 2 [punktis 11a] määratletud kiirabiautode ja muude eriotstarbeliste sõidukite ning artikli 2 [punktis 11b] määratletud kuni 4 250 kg täismassiga autoelamute puhul;

Käesoleva direktiivi artiklis 20 osutatud Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt esitatavate aruannete raames hindab komisjon erakorraliste meditsiiniseadmete ja/või alternatiivkütuste kasutamise valdkonnas tehtud tehnoloogiliste edusammude mõju kiirabiautode kogumassile. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas käesoleva direktiivi artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte selle direktiivi muutmiseks ning ajakohastada osutatud aruannete järelduste alusel kiirabiautode maksimaalset täismassi.

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi muutmiseks, ajakohastades käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud sõidukite täismassi, et

*võtta arvesse tehnika arengu ja
alternatiivkütuste väljatöötamise mõju
kiirabiautodele;*

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

hb) kaks aastat pärast BE-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see käesoleva direktiivi artikli 2 [punktis 11c] osutatud alternatiivkütusel töötavate sõidukite juhtimisel määruses (EL) 2018/858 kindlaks määratud M- ja N-kategooria sõidukite puhul, mis on ette nähtud liiklemiseks avalikel teedel, sealhulgas ühes või mitmes etapis kavandatud ja konstrueeritud sõidukite puhul, mille lubatud täismass ilma haagiseta on üle 3 500 kg, kuid ei ületa 4 250 kg. Neid sõidukeid võib kombineerida haagise või poolhaagisega, kui haagise või poolhaagise lubatud täismass ei ületa 3 500 kg;

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

hc) kolm aastat pärast C1-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see ka käesoleva direktiivi artikli 2 [punktis 11 c] osutatud alternatiivkütusel töötavate sõidukite puhul, mille lubatud täismass ilma haagiseta on üle 7 500 kg, kuid ei ületa 8 250 kg, ning mis on kavandatud ja valmistatud lisaks juhile vedama veel kuni kaheksat sõitjat. Neid sõidukeid võib ühendada haagisega, mille

lubatud täismass ei ületa 750 kg;

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – lõige 2 – punkt h d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

hd) kolm aastat pärast C1E-kategooria juhiloa esmakordset väljastamist kehtib see ka artikli 9 lõike 2 punktis hc osutatud alternatiivkütusel töötavate sõidukite ja nende haagiste või poolhaagiste puhul, mille lubatud täismass ilma haagiseta on üle 750 kg eeldusel, et autorongi lubatud mass ei ületa 12 750 kg;

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h e (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

he) kaks aastat pärast T-kategooria juhiloa (haagisega traktorite juhtimiseks) esmakordset väljastamist, võivad liikmesriigid sellise T-kategooria juhiloa omanikule väljastada BE-kategooria juhiloa. Selle reegli nõudeid täitvad juhid ei pea sooritama täiendavat teooriaeksamit, vaid peavad tõendama oma oskusi ja käitumist sõidueksamil vastavalt BE-kategooria eksamitingimustele;

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – punkt h f (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

hf) 3 aastat pärast D1-kategooria juhiloa

esmakordset väljastamist kehtib see sõidukite suhtes, mis on kavandatud ja valmistatud vedama lisaks juhile veel kuni 22 sõitjat ning mille pikkus ei ületa kaheksat meetrit.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 2 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva direktiivi artiklis 20 osutatud Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatavas teises rakendamisaruandes hindab komisjon alternatiivkütusel töötavate sõidukite arendamise ja kasutuselevõtu ja/või [käesoleva artikli punktide h kuni hd] kohaldamise mõju liiklusohutusele. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 käesoleva määruse muutmiseks vastu delegeeritud õigusakte, et kohandada alternatiivkütusel töötavate sõidukite massi künnist.

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 – lõik 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) B-kategooria sõidukid, mille lubatud täismass **on** 2 500 kg ja suurim **füüsiliselt** piiratud kiirus 45 km/h, kui juhiloa omanik on alla 21 aasta vana ja tal on B1-kategooria juhiluba.

c) B-kategooria sõidukid, mille lubatud täismass **ei ületa** 2 500 kg ja suurim **tehniliselt** piiratud kiirus on 45 km/h, kui juhiloa omanik on alla 21 aasta vana ja tal on B1-kategooria juhiluba.

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriikidel on õigus lubada oma territooriumil juhtida D- või D1-kategooria sõidukeid C-kategooria juhiloa omanikel, tingimusel et sõidukit ei kasutata ühegi teise sõitja vedamiseks ja juht, kes teeb tehnoülevaatus vastavalt direktiivile 2014/45/EL, või autoremonditöökoja mehaanik teevad proovisõidu viie kilomeetri kaugusele töökojast pärast sõiduki remonti või hooldust või ülevaatus. Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata kõigist käesoleva lõigu kohaselt välja antud lubadest.

Muudatusettepanek 92

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – punkt b – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

nad on AM-kategooria puhul sooritanud üksnes teooriaeksami; liikmesriigid võivad nõuda, et taotlejad sooritaksid oskuste ja käitumise eksami ning läbiksid tervisekontrolli.

Muudatusettepanek

AM-kategooria puhul:

- i) peavad nad sooritama teooriaeksami ning oskuste ja käitumise eksami,***
- ii) peavad nad läbima tervisekontrolli.***

Muudatusettepanek 93

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 – punkt b a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- ba) A1-kategooria puhul:***
- i) peavad taotlejad sooritama***

*teooriaeksami ning oskuste ja käitumise
eksami,*

*ii) peavad taotlejad läbima
tervisekontrolli.*

Muudatusettepanek 94

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*1a. Liikmesriigid kehtestavad
vajalikud sätted, tagamaks, et puuetega
inimesed, kelle eksam viiakse läbi nende
puudele vastavalt kohandatud sõidukis,
vabastatakse ülesannetest, mida neil
nende puude tõttu pole võimalik täita.*

Selgitus

*ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon, mis kohustab liikmesriike võtma kõiki
asjakohaseid seadusandlikke, halduslikke ja muid meetmeid, et muuta või tühistada kehtivaid
seadusi, õigusakte, kombeid ja tavaid, mis on puuetega inimeste vastase diskrimineerimise
allikaks. See säte on tahtlikult üldsõnaline, et mitte loetleda kõiki võimalikke puudeid ja jätta
selle asemel eksamineerijale võimalus ja kohustus määrata juhtumipõhiselt kindlaks taotleja
puude suhtes kohalduvad erandid.*

Muudatusettepanek 95

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*Liikmesriikide väljastatud juhilubade
halduskehtivus on järgmine:*

*Liikmesriikide väljastatud juhilubade
minimaalne halduskehtivus on järgmine:*

Muudatusettepanek 96

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

a) AM-, A1-, A2-, A-, B-, B1- ja **BE-kategooria** puhul 15 aastat;

Muudatusettepanek

a) AM-, A1-, A2-, A-, B-, B1-, **BE- ja T-kategooria** puhul 15 aastat;

Muudatusettepanek 97

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 6**

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid lühendavad esimeses lõigus sätestatud halduskehtivust viie aastani või vähem juhulubade puhul, mille omanikud elavad liikmeriigi territooriumil ja on saanud 70-aastaseks, et kohaldada suurema sagedusega arstlikke kontrole või muid konkreetseid meetmeid, nt täiendkursusi. Lühendatud halduskehtivust võib kohaldada ainult juhiloa uuendamisel.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 98

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 6 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

AM-, A-, A1-, A2-, B-, B1- ja BE-kategooria juhilubade väljastamisel või uuendamisel võivad liikmesriigid nõuda, et III lisa punktis 3 osutatud **enesehindamise asemel** kontrollitaks vastavust kõnealuses lisas esitatud sõiduki juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele. Sel juhul hõlmab tervisekontroll kõiki III lisas mainitud meditsiinilisi seisundeid.

Muudatusettepanek

AM-, A-, A1-, A2-, B-, B1- ja BE-kategooria juhilubade väljastamisel või uuendamisel võivad liikmesriigid nõuda, et **lisaks** III lisa punktis 3 osutatud **enesehindamisele** kontrollitaks vastavust kõnealuses lisas esitatud sõiduki juhtimiseks vajaliku füüsilise ja vaimse sobivuse miinimumnõuetele **põhjendatud arstliku arvamuse kaudu meditsiinasutuselt, kelle pädevus on seotud ühe või mitme III lisas nimetatud võimaliku töövõimetuse keerukusega, mille all juht võib kannatada**. Sel juhul hõlmab tervisekontroll kõiki III lisas mainitud meditsiinilisi seisundeid. **Liikmesriigid määravad**

meditsiiniuasutuse, kes vastutab kõnealuse läbivaatuse, ja menetluse eest, mida tuleb järgida.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 6 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon võtab [vastuvõtmise kuupäev + 18 kuud] vastu rakendusaktid, milles sätestatakse III lisa punktis 3 osutatud enesehindamise sisu ja mis hõlmavad kõiki kõnealuses lisas nimetatud meditsiinilisi seisundeid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 6 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6a. Liikmesriigid kehtestavad üldarstidele ja perearstidele tõendus põhised suunised, et teha kindlaks isikud, kellel võib olla ohtlik autot juhtida, ning teevad koostööd juhilubade väljaandmise eest vastutavate asutustega.

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 6 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6b. Liikmesriigid töötavad välja riiklikud teadlikkuse suurendamise kampaaniad, et tõsta üldsuse teadlikkust vaimsetest või füüsilistest märkidest, mis

võivad viidata sellele, et isikul võib olla ohtlik sõidukit juhtida.

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 7 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Isikul võib olla ainult üks *füüsiline* juhiluba. *Isikul* võib siiski olla mitu *mobülset juhiluba, tingimusel et need on väljastanud sama liikmesriik.*

Muudatusettepanek

Isikul võib olla ainult üks juhiluba. *Isik* võib siiski *salvestada oma mobiilse juhiloa mitmes seadmes.*

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Euroopa Komisjon töötab ekspertide nõuannete põhjal üldarstide jaoks välja veebipõhise koolituskursuse, mis võimaldab neil hinnata taotleja juhtimissobivuse kõiki aspekte.

Selgitus

Praegu peavad elukutselised autojuhid sageli oma sõiduvõime hindamiseks külastama mitut arsti. Veebikoolitus võimaldaks üldarstidel saada n.ö ühtseks kontaktpunktiks.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

3. *Juhiluba välja* vahetav liikmesriik tagastab endise juhiloa selle väljastanud liikmesriigile ja esitab põhjenduse.

Muudatusettepanek

3. *Füüsilist juhiluba* vahetav liikmesriik tagastab endise juhiloa selle väljastanud liikmesriigile ja esitab põhjenduse. *Liikmesriik, kes juhiloa välja vahetab, teavitab sellest väljaandnud*

liikmesriigi ametiasutusi ja täpsustab vahetamise põhjused. Liikmesriik, kes algselt juhiloa välja andis, tagab, et varasemat mobiilset juhiluba ei ole enam võimalik vaadata. Teabevahetuseks kasutavad liikmesriigid artikli 19 lõikes 1 osutatud ELi juhilubade võrgustikku.

Muudatusettepanek 105

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 11a

Ajutine juhiluba

1. Isegi kui see on sama liikmesriik, kes väljastas eelmise juhiloa, annab luba asendav, uuendav või vahetav liikmesriik loa asendamise, uuendamise või vahetamise ajal välja tunnistuse vormis ajutise juhiloa. Komisjonil on õigus võtta 31. detsembriks 2025 koosõlas artikliga 21 vastu käesoleva direktiivi täiendamiseks delegeeritud õigusakte, kehtestades sellise tunnistuse standardvormi. Nende delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel võtab komisjon nõuetekohaselt arvesse nende vormide võimaliku võltsimise ohtu.

2. Liikmesriigi poolt käesoleva artikli alusel välja antud tunnistus kehtib kõige rohkem üks kuu. Liikmesriigid tunnistavad vastastikku neid tunnistusi. Kui juhiloa asendamine, uuendamine või väljavahetamine võtab kauem aega, võivad liikmesriigid tunnistust kaks korda pikendada, millest kumbki periood ei ole pikem kui üks kuu. Sellise tunnistuse kehtivus lõpeb automaatselt, kui selle omanik saab artikli 3 kohase füüsilise või mobiilse juhiloa.

Muudatusettepanek 106

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 6 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Kui komisjon teeb kindlaks sellise kolmanda riigi, võib ta koostöös liikmesriikidega hinnata kolmanda riigi maanteetranspordiraamistikku. Liikmesriikidel on kuus kuud aega, et esitada kindlaksmääratud kolmandas riigis kehtiva maanteetranspordiraamistiku kohta oma arvamus. Komisjon jätkab hindamist pärast seda, kui ta on saanud kõigi liikmesriikide arvamuse või kui arvamuste saatmise tähtaeg on möödunud, olenevalt sellest, kumb on *hilisem*.

Muudatusettepanek

Kui komisjon teeb kindlaks sellise kolmanda riigi, võib ta koostöös liikmesriikidega hinnata kolmanda riigi maanteetranspordiraamistikku. Liikmesriikidel on kuus kuud aega, et esitada kindlaksmääratud kolmandas riigis kehtiva maanteetranspordiraamistiku kohta oma arvamus. Komisjon jätkab hindamist pärast seda, kui ta on saanud kõigi liikmesriikide arvamuse või kui arvamuste saatmise tähtaeg on möödunud, olenevalt sellest, kumb on *varasem*.

Muudatusettepanek 107

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 6 – lõik 3 – punkt f a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

fa) kolmandas riigis loodud ELi juhilubade vahetamise süsteem.

Muudatusettepanek 108

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 12 – lõige 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8a. Lõikes 2 osutatud kolmandas riigis välja antud ametialase pädevuse tunnistuse või samaväärse tunnistuse võib asendada uue kutseoskuse tunnistusega, mille annab välja liikmesriik, kus selle omanik on läbinud kuni 35 tunni pikkuse täiendava pädevuskoolituse. Kõnealune täiendav pädevuskoolitus viiakse läbi [taotlejale] kõige paremini arusaadavas ELi keeles. Vajaduse korral pakutakse

kõrgetasemelise pädevuse ja liiklusohutuse tagamiseks kooskõlas direktiiviga (EL) 2022/2561 (mis käsitleb reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõpet)^{1a} asjakohast keeletuge. Selleks et teha kindlaks, kas kolmandate riikide eeskirjad on täielikult või osaliselt võrreldavad vastavate liidu eeskirjadega, mis tagavad liiklusohutuse taseme, mis on täielikult või osaliselt võrreldav liidu omaga, on komisjonil õigus võtta vastu ... [kaks aastat pärast käesoleva muutmisdirektiivi jõustumist] delegeeritud õigusaktid kooskõlas artikliga 21, et täiendada käesolevat direktiivi, sätestades tingimused ning kriteeriumid ja meetoodika, mida kasutatakse kolmanda riigi juhtide kutsealast koolitust käsitlevate eeskirjade või kolmanda riigi sertifitseerimis- ja eksamimenetluste eeskirjade, või mõlema hindamisel.

Nende [delegeeritud õigusaktide/hindamistingimuste, -kriteeriumide ja -meetodite] alusel ning koostöös liikmesriikidega lõikes 6 sätestatud menetluse kohaselt võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles sätestatakse tema otsus, et konkreetses kolmandas riigis kehtivad sõidukijuhtide kutsealase koolituse eeskirjad ja/või sertifitseerimis- ja eksamimenetlusi käsitlevad eeskirjad, mida saab täielikult või osaliselt võrrelda vastavate liidu eeskirjadega, ja mis tagavad liiklusohutuse taseme, mis on täielikult või osaliselt võrreldav liidu omaga. Need rakendusaktid võetakse vastu vastavalt artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusele.

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2561 reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta (ELT L 330, 23.12.2022, lk 46).

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 12 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Komisjon avaldab Euroopa Liidu Teatajas ja oma veebisaidil loetelu kolmandatest riikidest, kelle kohta on tehtud rakendusotsus vastavalt **lõikele 7**, ning avaldab ka kõik lõike **9** kohaselt tehtud asjakohased muudatused.

Muudatusettepanek

9. Komisjon avaldab Euroopa Liidu Teatajas ja oma veebisaidil loetelu kolmandatest riikidest, kelle kohta on tehtud rakendusotsus vastavalt **lõigetele 7 ja 8a**, ning avaldab ka kõik lõike **8** kohaselt tehtud asjakohased muudatused.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 3 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriik peatab juhiloa, kui artiklis 10 osutatud kehtivust kinnitav arstlik läbivaatus näitab, et III lisas osutatud füüsilisi ja psühholoogilisi nõudeid tervises seisundi kohta ei ole võimalik ajutiselt täita.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Erandina artikli 7 lõike 1 punktidest b ja d väljastavad liikmesriigid kooskõlas artikli 10 lõikega 1 I lisa E osas täpsustatud liidu koodiga 98.02 märgistatud B- ja **C-kategooria** juhiloa taotlejatele, kes on saanud 17-aastaseks.

1. Erandina artikli 7 lõike 1 punktidest b ja d väljastavad liikmesriigid kooskõlas artikli 10 lõikega 1 I lisa E osas täpsustatud liidu koodiga 98.02 märgistatud B-, **C** ja **C1-kategooria** juhiloa taotlejatele, kes on saanud 17-aastaseks.

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Liidu koodiga 98.02 märgistatud juhiloa omanikud, kes ei ole saanud 18-aastaseks, juhivad sõidukit ainult koos saatjaga, kes **vastab** järgmistele tingimustele:

Muudatusettepanek

2. Liidu koodiga 98.02 märgistatud juhiloa omanikud, kes ei ole saanud 18-aastaseks, juhivad sõidukit ainult koos saatjaga, kes **istub esistmel ja on võimeline juhti sõidu ajal juhendama. Saatja peab järgima eeskirju, mis käsitlevad sõiduki juhtimist alkoholi- või narkojoobes või mis tahes muul põhjusel piiratud teovõimega seisundis, ning vastama** järgmistele tingimustele:

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) tal **on** asjaomase kategooria juhiluba, mis on väljastatud rohkem kui viis aastat tagasi;

Muudatusettepanek

b) tal **on ELi** asjaomase kategooria juhiluba, mis on väljastatud rohkem kui viis aastat tagasi;

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) tal on **C-kategooria** sõiduki puhul direktiiviga (EL) 2022/2561 ette nähtud kvalifikatsioon ja koolitus.

Muudatusettepanek

e) tal on **C ja C1-kategooria** sõiduki puhul direktiiviga (EL) 2022/2561 ette nähtud kvalifikatsioon ja koolitus.

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) C- ja C1-kategooria sõidukite puhul on ta vajalike kutse- ja pedagoogiliste oskuste omandamiseks kutseoskuse jätkuõppe raames läbinud 7-tunnise koolituskursuse.

Muudatusettepanek 116

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 2 – lõik 2 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid võivad otsustada pikendada koolituse kestust kuni 14 tunnini.

Muudatusettepanek 117

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Saatjaga sõidukava ei piira liikmesriikide olemasolevaid võimalusi vähendada käesoleva direktiivi artikli 7 lõikes 2 sätestatud B-kategooria vanuse alampiiri ja kohaldada seotud tingimusi riiklikul tasandil.

Muudatusettepanek 118

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 14 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Liikmesriigid võivad vähendada lõikes 1 sätestatud vanust isikute jaoks, kelle alaline elukoht on nende territooriumil, eesmärgiga viia läbi katseprojekte ja koguda andmeid saatjaga

sõiduplaani mõju kohta noore taotleja koolituse raames seni, kuni ta on läbinud 3500 km. Kui liikmesriik soovib seda võimalust kasutada, esitab ta komisjonile põhjendatud taotluse. Komisjon hindab sellist taotlust dialoogis asjaomase liikmesriigiga ja teeb otsuse kolme kuu jooksul. Liiklusohutuse tagamiseks võib komisjon taotluse heaks kiita või tagasi lükata, esitades põhjendatud arvamuse, või kiita selle heaks lisatingimustel. Kui komisjon on teinud erandi, kohaldatakse siiski jätkuvalt lõigete 2, 3 ja 4 sätteid. Liikmesriigid jälgivad heakskiidetud katseprojektide tulemusi ja annavad nendest aru komisjonile. Komisjon hindab oma korrapäraste läbivaatamiste käigus heakskiidetud katseprojektide taotlusi, ja võimaluse korral nende tulemusi.

Muudatusettepanek 119

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Esimest korda väljastatud teatava kategooria juhiloa omanikku loetakse algajaks juhiks ja tema suhtes kohaldatakse vähemalt kaheaastast katseaega.

Muudatusettepanek

1. Esimest korda väljastatud teatava kategooria juhiloa omanikku loetakse algajaks juhiks ja tema suhtes kohaldatakse vähemalt kaheaastast katseaega.
Liikmesriigid kehtestavad eeskirjad algajatele juhtidele määratud katseaja pikkuse ja karistuste kohta.

Muudatusettepanek 120

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 15 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse algajatele juhtidele, kelle vere alkoholisisaldus on sõidukit juhtides üle

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid kehtestavad õigusnormid karistuste kohta, mida kohaldatakse algajatele juhtidele, kelle vere alkoholisisaldus on sõidukit juhtides üle

0,0 g/mL, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste karistuste rakendamine. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed, hoiatavad ja mittediskrimineerivad.

0,2 g/mL, **või kes on psühhotroopsete ainete või narkootikumide mõju all. Liikmesriikide täitevasutused kehtestavad madalaima määramispiiri alusel nulltolerantsi tehnilise mõõtmiskünnise, milles võetakse arvesse passiivset või juhuslikku kokkupuudet**, ning võtavad kõik vajalikud meetmed, et tagada kõnealuste karistuste rakendamine. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed, hoiatavad ja mittediskrimineerivad, **ja võivad sisaldada juhtimiskeeldu.**

Muudatusettepanek 121

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Liikmesriigid kehtestavad algajate juhtide karistamise kohta rangemad eeskirjad, sealhulgas juhul, kui nad ei kasuta ohutusseadmeid või sõidavad ilma kehtiva juhiloata, ning võtavad kõik vajalikud meetmed nende rakendamise tagamiseks. Need karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed, hoiatavad ja mittediskrimineerivad.

Muudatusettepanek 122

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Liikmesriigid võivad liiklusohutuse parandamiseks kehtestada täiendavaid norme, mida kohaldatakse nende territooriumil katseajal olevate algajate juhtide suhtes. Liikmesriigid teatavad sellest komisjonile.

3. Liikmesriigid võivad liiklusohutuse parandamiseks kehtestada täiendavaid norme, mida kohaldatakse nende territooriumil katseajal olevate algajate juhtide suhtes. Liikmesriigid teatavad sellest komisjonile. **Need eeskirjad ei piira öösõitu.**

Muudatusettepanek 123

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 5 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Juhtide puhul, kes omandavad uue kategooria varem väljastatud juhiloa kategooria katseaaja jooksul, võib uue kategooria katseaega lühendada, võttes arvesse juba läbitud katseaega, mis peab olema vähemalt 6 kuud. Sellist vähendamist ei kohaldata, kui olemasolev juhiluba väljastati ainult AM-kategooria jaoks.

Muudatusettepanek 124

Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 15 – lõige 5 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5b. Liikmesriike kutsutakse üles lisama oma põhi- ja keskkooli õppekavadesse eakohase koolituse liiklusohutuse eeskirjade ja liiklusriskide teadvustamise kohta. Liikmesriigid võivad kasutada selliste algatuste rahaliseks toetamiseks tulusid, mis on selleks otstarbeks määratud vastavalt [Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2015/413^{1a}]. Komisjon võib kasutada selliste algatuste rahaliseks toetamiseks ka [kõnealuse direktiivi artiklis 8a] osutatud vahendeid.

^{1a} Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/413, millega hõlbustatakse piiriülest teabevahetust liiklusohutusnõuete rikkumise kohta (ELT L 68, 13.3.2015, lk 9).

Muudatusettepanek 125

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 16 – lõige 1 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Enne **19. jaanuari 2013** sõidueksami vastuvõtjatena juba töötavad isikud peavad ainult tõendama oma kvalifikatsiooninõuete täitmist ning osalema korrapäraselt koolitustel.

Muudatusettepanek

Enne **käesoleva direktiivi jõustumist** sõidueksami vastuvõtjatena juba töötavad isikud peavad ainult tõendama oma kvalifikatsiooninõuete täitmist ning osalema korrapäraselt koolitustel.

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „alaline elukoht“ kohta, kus isik tavaliselt elab iga kalendriaasta jooksul vähemalt 185 päeva seoses isiklike **ja** tööalaste sidemetega, või kui tööalased sidemed puuduvad, seoses isiklike sidemetega, millest ilmneb nimetatud isiku märkimisväärne seos tema elukohaga.

Muudatusettepanek

Käesoleva direktiivi kohaldamisel tähendab „alaline elukoht“ kohta, kus isik tavaliselt elab iga kalendriaasta jooksul vähemalt 185 päeva seoses isiklike **või** tööalaste sidemetega **ning**, või kui tööalased sidemed puuduvad, seoses isiklike sidemetega, millest ilmneb nimetatud isiku märkimisväärne seos tema elukohaga.

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 17 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Erandina artikli 10 lõike 1 punktist e ja **B-kategooria** juhiloa esmakordse väljastamise eesmärgil võib taotlejale, kelle alalise elukoha liikmesriik ei ole tema kodakondsusjärgne liikmesriik, juhiloa väljastada viimati nimetatud liikmesriik, kui alalise elukoha liikmesriik ei näe ette võimalust sooritada teoreetiline või praktiline eksam ühes kodakondsusjärgse

Muudatusettepanek

4. Erandina artikli 10 lõike 1 punktist e ja juhiloa esmakordse väljastamise eesmärgil võib taotlejale, kelle alalise elukoha liikmesriik ei ole tema kodakondsusjärgne liikmesriik, juhiloa väljastada viimati nimetatud liikmesriik, kui alalise elukoha liikmesriik ei näe ette võimalust sooritada teoreetiline või praktiline eksam ühes kodakondsusjärgse

liikmesriigi ametlikus keeles või tõlgi abiga.

ELi liikmesriigi ametlikus keeles või tõlgi abiga.

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid kohaldavad komisjoni otsusega (EL) 2016/1945⁶⁴ kehtestatud vastavusi enne **19. jaanuari 2013** saadud juhtimisõiguste ja käesoleva direktiivi artiklis 6 sätestatud kategooriate vahel.

⁶⁴ Komisjoni 14. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1945 juhilubade kategooriate vahelise vastavuse kohta (ELT L 302, 9.11.2016, lk 62).

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid kohaldavad komisjoni otsusega (EL) 2016/1945⁶⁴ kehtestatud vastavusi enne **käesoleva direktiivi jõustumist** saadud juhtimisõiguste ja käesoleva direktiivi artiklis 6 sätestatud kategooriate vahel.

⁶⁴ Komisjoni 14. oktoobri 2016. aasta otsus (EL) 2016/1945 juhilubade kategooriate vahelise vastavuse kohta (ELT L 302, 9.11.2016, lk 62).

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Enne **19. jaanuari 2013** antud juhtimisõigust ei võeta ära ning selle suhtes ei kohaldata kuidagi käesoleva direktiivi sätteid.

Muudatusettepanek

2. Enne **käesoleva direktiivi jõustumist** antud juhtimisõigust ei võeta ära ning selle suhtes ei kohaldata kuidagi käesoleva direktiivi sätteid.

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 19 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) ennetada, avastada ja uurida [PRÜM II VIIDE] **osutatud** kuritegusid;

Muudatusettepanek

c) ennetada, avastada ja uurida **vastavalt** [PRÜM II VIIDE] **maanteeliiklusega seotud** kuritegusid

vastavalt tingimusele, et kohaldatakse kõiki selleks vajalikke tingimusi, järgides eesmärgi piiritlemist, vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtteid;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid teatavad komisjonile igal aastal iga kategooria kohta väljastatud, uuendatud, asendatud, äravõetud ja vahetatud juhilubade arvu, sealhulgas andmed mobiilsete juhilubade väljastamise ja kasutamise kohta.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid teatavad komisjonile igal aastal iga kategooria kohta väljastatud, uuendatud, asendatud, äravõetud ja vahetatud juhilubade arvu, sealhulgas andmed mobiilsete juhilubade väljastamise ja kasutamise kohta. ***Kui liikmesriik muudab oma käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikke õigus- ja haldusnorme viisil, mis mõjutab käesoleva direktiivi sätete kohaldamist, teatab ta sellest komisjonile kolme kuu jooksul.***

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 20 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid jagavad samuti andmeid oma parimate tavade kohta seoses liiklusohutuse meetmete ja riskiteadlikkuse koolitusega, eelkõige algajate juhtide puhul ja elukestva õppe raames, tervisekontrolli liikide kohta vanuserühmade kaupa, toetussüsteemi kasutamise kohta vanuserühmade kaupa, kasutades selleks tagasisidet koos osalemistõenditega, ning sõiduõpetaja, liikluspühholoogi või sõidueksamineerija soovitusi, samuti meetmete kohta liiklusohutuse suurendamiseks vähem kaitstud liiklejate seas, sealhulgas mikroliikuvust reguleerivate meetmete

kohta.

Muudatusettepanek 133

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 1 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid esitavad komisjonile igal aastal statistika artiklis 14 määratletud saatjaga sõidukava alusel sõitnud algajate juhtide põhjustatud liiklusõnnetuste kohta juhilubade kategooriate kaupa. Iga kolme aasta järel palutakse komisjonil koostada aruanne, milles võrreldakse saatjaga sõidukava alusel juhiloa saanud juhtide põhjustatud liiklusõnnetusi teiste juhtide andmetega. Aruandes võetakse arvesse iga juhiloa kategooria andmeid. Komisjon teeb aruande avalikult kättesaadavaks, sealhulgas piiriülese teabevahetuse portaali kaudu, mis on loodud [Euroopa piiriülese teabevahetuse direktiiviga].

Muudatusettepanek 134

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Artikli 4 lõikes 8, artikli 5 lõikes 6, artikli 8 lõikes 2, artikli 10 lõikes 8 ja artikli 16 lõikes 2 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [direktiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku

2. Artikli 4 lõikes 8, artikli 5 lõikes 6, artikli 8 lõikes 2, **artikli 9 lõikes 2 (uus)**, artikli 10 lõikes 8, **artikli 11 punktis a (uus)**, **artikli 12 lõikes 8a (uus)** ja artikli 16 lõikes 2 **ja artikli 16a(2) (uus)** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates [direktiivi jõustumise kuupäev]. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab

lõppemist.

selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 23 – lõik 1

Direktiiv (EL) 2022/2561

Artikkel 5 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) vähemalt 17-aastasena **C-kategooria** sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus ja üksnes direktiivi [KÄESOLEVA DIREKTIIVI VIIDE] artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimustel.“

Muudatusettepanek

c) vähemalt 17-aastasena **C- ja C1-kategooria** sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus ja üksnes direktiivi [KÄESOLEVA DIREKTIIVI VIIDE] artikli 14 lõikes 2 sätestatud tingimustel.“

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu direktiiv

Artikkel 23 – lõik 1 a (uus)

Direktiiv (EL) 2022/2561

Artikkel 5 – lõige 3 – punkt a

Kehtiv tekst

a) vähemalt 21-aastasena:
i) D- ja D- + E-kategooria sõidukit, **et teha liinivedusid alla 50 km pikkustel liinidel**, ning D1- ja D1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil vähemalt 18-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus;

ii) **D- ja D- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1**

Muudatusettepanek

Artikli 5 lõike 3 punkt a asendatakse järgmisega:

„a) vähemalt 21-aastasena:
i) D- ja D- + E-kategooria sõidukit ning D1- ja D1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil vähemalt 18-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus.

ii) **välja jäetud**

osutatud kutsetunnistus.

Iga liikmesriik võib *lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil vähemalt 20-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus. Seda iga võib vähendada 18. eluaastani juhul, kui juht juhib sõidukit ilma reisijateta;*

Iga liikmesriik võib *alandada elukutseliste bussijuhtide vanuse alampiiri D- ja DE-kategooria puhul järgmiselt:*

– *19 aastat oma territooriumil, tingimusel et juht on läbinud täieliku kutsealase koolituse ja tal on direktiivi (EL) 2022/2561 artikli 6 lõike 1 kohane kutsetunnistus;*

– *18 aastat oma territooriumil, tingimusel et juht on läbinud täieliku kutsealase koolituse ja tal on direktiivi (EL) 2022/2561 artikli 6 lõike 1 kohane kutsetunnistus, kui ta juhib sõidukit ilma reisijateta.“*

Muudatusettepanek 137

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
I lisa – A1 osa – punkt 2 – tagakülg**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Tagakülg

Tagakülg

13.	9.	10.	11.	12.
(14.)	AM 			
	A1 			
	A2 			
	A 			
	B1 			
	B 			
	C1 			
	C 			
	D1 			
	D 			
	BE 			
	C1E 			
	CE 			
	D1E 			
	DE 			

12.

1. Name, 2. First name, 3. Date and place of birth, 4. Date of issue, 5. Date of expiry, 6. Issued by, 7. License number, 8. Valid from, 9. Valid to, 10. Codes

Palun lisada 9. veergu uus rida koodiga T ja traktori piktogramm.

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu direktiiv

I lisa – B1 osa – punkt 4 – alapunkt 3 – lõik 2 – punkt e

Komisjoni ettepanek

e) **DG 8. biomeetrilised andmed juhiloa omaniku vikerkesta kohta;**

Muudatusettepanek

e) **välja jäetud**

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt b – taane 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

– **mõjud tähelepanu hajumise ohule GSMi või muude elektrooniliste seadmete kasutamise tõttu sõidu ajal ja tagajärjed ohutusele;**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt c – taane 1

Komisjoni ettepanek

– tähtsaimad ohutu pikivahe hoidmise, pidurdustekonna ja teelpüsümise põhimõtted erinevate ilmastiku- ja teeolude puhul;

Muudatusettepanek

– tähtsaimad ohutu pikivahe hoidmise, pidurdustekonna ja teelpüsümise põhimõtted erinevate ilmastiku- ja teeolude puhul, **eelkõige lumega ja libedates oludes;**

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt d – taane 1

Komisjoni ettepanek

– spetsiifilised ohutegurid, mis on seotud teiste liiklejate kogenematusesega, eelkõige vähekaitstud liiklejate puhul, kelle liikumine on vähem kaitstud kui mootorsõidukite (nt autod, bussid ja

Muudatusettepanek

– spetsiifilised ohutegurid, mis on seotud teiste liiklejate kogenematusesega, eelkõige vähekaitstud liiklejate puhul, kelle liikumine on vähem kaitstud kui mootorsõidukite (nt autod, bussid ja

veoautod) kasutajatel ning kes võivad kogeda kokkupõrkejõudude vahetult. Sellesse kategooriasse kuuluvad jalakäijad, jalgratturid, kahe rattaliste mootorsõidukite kasutajad, isiklike liikumisvahendite kasutajad ning puudega või piiratud liikumisvõime või suunatajuga isikud;

veoautod) kasutajatel ning kes võivad kogeda kokkupõrkejõudude vahetult. Sellesse kategooriasse kuuluvad **lapsed**, jalakäijad, jalgratturid, kahe rattaliste mootorsõidukite kasutajad, isiklike liikumisvahendite kasutajad ning puudega või piiratud liikumisvõime või suunatajuga isikud;

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt d – taane 2

Komisjoni ettepanek

– ohud, mis on seotud eri tüüpi sõidukite liikumise ja juhtimisega **ning juhtide erineva vaateväljaga (sh täiustatud sõiduabisüsteemide ja muude automaatfunktsioonidega sõidukid)**;

Muudatusettepanek

– ohud, mis on seotud eri tüüpi sõidukite liikumise, **koostoime** ja juhtimisega, **mis tulenevad erinevatest mõõtmetest ja sõidudünaamikast ning juhtide erinevast vaateväljast**;

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt d – taane 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– **pimealad ja kalde muutumine**;

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt d – taane 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– **nõuetekohane ja õigeaegne suunatule kasutamine**;

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt e – taane 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- *eeskirjad selle kohta, kuidas käituda, kui läheneb alarmsõiduk ja mida teha kokkupõrke sündmuspaigal;*

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt e – taane 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- *alternatiivkütusel töötavate sõidukitega seotud teadmiste ohutusaspektid;*

- *alternatiivkütusel töötavate sõidukite ja/või akuga seotud ohutusaspektid, eelkõige leegilahvatuse/kahjutule või keemilise reaktsiooni oht õnnetuse või rikke korral;*

Muudatusettepanek 147

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt f

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- f) *sõidukist väljumisel vajalikud ettevaatusabinõud;*

- f) *sõidukist väljumisel vajalikud ettevaatusabinõud, sealhulgas selle tagamine, et sõiduki ust on ohutu avada ja see ei tekita ohtu teistele liiklejatele, nagu jalakäijad, jalgratturid ja mikromobiilsuse kasutajad;*

Muudatusettepanek 148

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

- i) *sõidukite kasutamisega seotud keskkonnaeeskirjad ja -aspektid (sh*

- i) *sõidukite kasutamisega seotud keskkonnaeeskirjad ja -aspektid (sh*

elektrisõidukite puhul):
helisignaalseadmete sobiv kasutamine,
mõõdukas kütuse-/energiakulu, heite
piiramine (kasvuhoonegaaside heide,
õhusaasteained, müra ning rehvide ja
teekatte kulumisel eralduv mikroplast jne).

elektrisõidukite puhul):
helisignaalseadmete sobiv kasutamine,
mõõdukas kütuse-/energiakulu, heite
piiramine (kasvuhoonegaaside heide,
õhusaasteained, müra ning rehvide,
pidurite ja teekatte kulumisel eralduv
mikroplast jne).

Muudatusettepanek 149

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ia) põhiteadmised selle kohta, kuidas
kasutada esmaabivariust, ja olla
võimeline osutama esmaabi, sh elustama;
teise võimalusena võivad liikmesriigid
lubada, et kui eelnevalt on läbitud
sertifitseeritud esmaabi praktiline
koolitus, mille hulka kuulub ka
elustamine, võib teooriaeksamil esmaabi
teema välja jätta;*

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt i b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ib) ohutu sõiduabisüsteemide
funktsioonide ja muude automaatsete
funktsioonide kasutamine ja nendega
seotud eelised, piirangud ja ohud;*

Muudatusettepanek 151

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 2 – lõik 1 – punkt i c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*ic) põhiline õigusraamistik
linnasõidukite juurdepääsupiirangute,
sealhulgas vähese heitega alade kohta;*

Muudatusettepanek 152

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Erisätted C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja **DIE-kategooria** kohta

4. Erisätted C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1-, **DIE** ja **T-kategooria** kohta

Muudatusettepanek 153

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt d

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) kuidas käituda liiklusõnnetuse korral; teadmised pärast liiklusõnnetust või samalaadset juhtumit võetavate meetmete, sealhulgas erakorraliste meetmete kohta, nagu sõitjate evakueerimine, ning põhiteadmised esmaabi kohta;

d) kuidas käituda liiklusõnnetuse korral; teadmised pärast liiklusõnnetust või samalaadset juhtumit võetavate meetmete, sealhulgas erakorraliste meetmete kohta, nagu sõitjate evakueerimine, ning põhiteadmised esmaabi, **sh elustamise** kohta;

Muudatusettepanek 154

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt f a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*fa) kestuspidurite/väljalaskesüsteemi
ja pidurite eesmärk ja kasutamine;*

Muudatusettepanek 155

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

g) sõidukite omadustest põhjustatud takistused vaateväljas;

Muudatusettepanek

g) sõidukite omadustest põhjustatud takistused vaateväljas, *eriti seoses jalakäijatega sõiduki ees ja jalgratturitega sõiduki küljel ja ees*;

Muudatusettepanek 156

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ha) kaitsev ja säästlik sõidustiil: pikivahe; möödasõit kurvis, sõiduraja vahetamine, eesõiguse reeglid, lubatud sõidukiirus;

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

i) sõidukile veose pealelaadimisega seotud ohutustegurid: veose kontrollimine (paigutamine ja kinnitamine), eri liiki veostega (nt vedelikud, väljaulatuvad veosed jms) seotud probleemid, kauba peale- ja mahalaadimine ning laadimisseadmete kasutamine (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-kategooria);

i) sõidukile veose pealelaadimisega seotud ohutustegurid: veose kontrollimine (paigutamine ja kinnitamine), eri liiki veostega (nt vedelikud, väljaulatuvad veosed jms) seotud probleemid, kauba peale- ja mahalaadimine ning laadimisseadmete kasutamine (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-, T-kategooria);

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ia) ohutusmeetmed, toimingud ja protokollid seoses ohutu parkimise aladega;

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt A – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt j

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

j) juhi vastutus reisijateveol; reisijate mugavus ja turvalisus; laste vedu; enne teeasumist vajalik kontroll; teooriaeksamisse peaksid kuuluma kõik bussiliigid (avalikus teenistuses olevad linnaliini- ja kaugsõidubussid, erimõõtmetega bussid jms) (üksnes D-, DE-, D1-, D1E-kategooria).

j) juhi vastutus reisijateveol; reisijate **ja eelkõige puuetega isikute ja piiratud liikumisvõimega isikute** mugavus ja turvalisus, **samuti asjakohane reageerimine soolisele ahistamisele ja vägivallale**; laste vedu; enne teeasumist vajalik kontroll; teooriaeksamisse peaksid kuuluma kõik bussiliigid (avalikus teenistuses olevad linnaliini- ja kaugsõidubussid, erimõõtmetega bussid jms) (üksnes D-, DE-, D1-, D1E-kategooria).

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 1 – alapunkt c – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liidu kood, mis on märgitud A1-, A2-, A-, B1-, B- ja BE-kategooria juhiloale, mis on väljastatud automaatkäigukastiga sõidukiga seotud oskuste ja käitumise eksami alusel, eemaldatakse, kui juhiloa omanik sooritab spetsiaalse oskuste ja käitumise eksami või läbib spetsiaalse koolituse.

Automaatkäigukastiga sõidukil sooritatud oskuste ja käitumise eksami alusel välja antud A1-, A2-, A-, B1-, B- ja BE-kategooria juhiloale märgitud liidu koodi ei pea rakendama, välja panema, või see eemaldatakse, kui juhiloa omanik sooritab spetsiaalse oskuste ja käitumise eksami või läbib spetsiaalse koolituse, mis võib toimuda enne või pärast oskuste ja käitumise eksami automaatkäigukastiga sõidukil.

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 1 – alapunkt c – alapunkt 2 – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) kiita selline erikoolitus heaks ja teha selle üle järelevalvet **või**

Muudatusettepanek

i) kiita selline erikoolitus heaks ja teha selle üle järelevalvet, **sealhulgas osana üldisest sõidukijuhi koolitusest; või**

Muudatusettepanek 162

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 1 – alapunkt d – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

Erisätted BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja **DIE-kategooria** sõidukite kohta

Muudatusettepanek

Erisätted BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1-, **DIE-** ja **T kategooria** sõidukite kohta

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt g – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

C-kategooria sõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 12 000 kg, pikkus vähemalt 8 m, laius vähemalt 2,40 m ning suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Sellel on mitteblokeeruvad pidurid ja määruses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik. **Veoseruum on kinnine furgoon, mis on vähemalt sama lai ja kõrge kui juhikabiin.** Sõiduki tegelik kogumass peab olema vähemalt 10 000 kg;

Muudatusettepanek

C-kategooria sõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 12 000 kg, pikkus vähemalt 8 m, laius vähemalt 2,40 m ning suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Sellel on mitteblokeeruvad pidurid ja määruses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik. Sõiduki tegelik kogumass peab olema vähemalt 10 000 kg;

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt h – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

Kas liigendsõiduk või C-kategooria eksamisõiduk koos vähemalt 7,5 m pikkuse haagisega. Nii liigendsõiduki kui ka autorongi lubatud täismass peab olema vähemalt 20 000 kg, pikkus vähemalt 14 m ja laius vähemalt 2,40 m, suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Sellel on mitteblokeeruvad pidurid ja määruuses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik. ***Veoseruum on kinnine furgoon, mis on vähemalt sama lai ja kõrge kui juhikabiin.*** Nii liigendsõiduki kui ka autorongi tegelik kogumass peab olema vähemalt 15 000 kg;

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt i – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

C1-alamkategooria sõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 4 000 kg, pikkus vähemalt 5 m ning suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Sel on mitteblokeeruvad pidurid ja määruuses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik; ***Veoseruum on kinnine furgoon, mis on vähemalt sama lai ja kõrge kui juhikabiin.***

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt j – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

C1-alamkategooria eksamisõiduk koos vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagisega. Sellise autorongi kogupikkus peab olema vähemalt 8 m ja suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Haagise ***veoseruum on kinnine furgoon, mis on vähemalt sama***

Muudatusettepanek

Kas liigendsõiduk või C-kategooria eksamisõiduk koos vähemalt 7,5 m pikkuse haagisega. nii liigendsõiduki kui ka autorongi lubatud täismass peab olema vähemalt 20 000 kg, pikkus vähemalt 14 m ja laius vähemalt 2,40 m, suurim kiirus vähemalt 80 km/h, sellel on mitteblokeeruvad pidurid, ***viies ratas, vähemalt kaheksakäigulise käigukast*** ja määruuses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik; Nii liigendsõiduki kui ka autorongi tegelik kogumass peab olema vähemalt 15 000 kg;

Muudatusettepanek

C1-alamkategooria sõiduk, mille lubatud täismass on vähemalt 4 000 kg, pikkus vähemalt 5 m ning suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Sel on mitteblokeeruvad pidurid ja määruuses (EL) nr 165/2014 määratletud sõidumeerik;

Muudatusettepanek

C1-alamkategooria eksamisõiduk koos vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagisega. Sellise autorongi kogupikkus peab olema vähemalt 8 m ja suurim kiirus vähemalt 80 km/h. Haagise tegelik kogumass peab olema vähemalt 800 kg;

lai ja kõrge kui juhikabiin. Kinnine furgoon võib olla ka juhikabiinist veidi kitsam, kui vaid mootorsõiduki välimiste tahavaatepeeglite kaudu on taha piisavalt näha. Haagise tegelik kogumass peab olema vähemalt 800 kg;

Muudatusettepanek 167

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt 1 – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

D-kategooria eksamisõiduk ja vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagis laiusega vähemalt 2,40 m ja suurima kiirusega vähemalt 80 km/h. **Haagise veoseruum on kinnine furgoon, mis on vähemalt 2 m lai ja 2 m kõrge.** Haagise tegelik kogumass peab olema vähemalt 800 kg;

Muudatusettepanek

D-kategooria eksamisõiduk ja vähemalt 1 250 kg lubatud täismassiga haagis laiusega vähemalt 2,40 m ja suurima kiirusega vähemalt 80 km/h. Haagise tegelik kogumass peab olema vähemalt 800 kg;

Muudatusettepanek 168

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 5 – alapunkt 2 – alapunkt n a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

na) T kategooria:

T-klassi traktorist ja haagisest koosnevad autorongid:

a) traktori konstruktsiooni järgi määratud suurim kiirus on üle 40 km/h,

b) autorongi suurim kiirus on üle 40 km/h,

c) kahekäiguline pidurisüsteem,

d) vähemalt suletud laadimisalaga haagis (ilma suletud põrandata šassiid ei ole lubatud),

e) haagise pikkus, kui kasutatakse vähemalt 4,5 m pikkust jäiga

haakeseadega haagist ja

f) autorongi pikkus on vähemalt 7,5 m.

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 6 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt e

Komisjoni ettepanek

e) suunamuutmine: vasak- ja parempöörded; sõiduraja vahetamine;

Muudatusettepanek

e) suunamuutmine: vasak- ja parempöörded; sõiduraja vahetamine **ja tagasipöörde tegemine**;

Muudatusettepanek 170

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 6 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

g) möödasõit: möödasõit teistest liikuvatest sõidukitest (**kui olemas**); takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

Muudatusettepanek

g) möödasõit: möödasõit teistest liikuvatest sõidukitest, **sealhulgas jalgratturitest, mikromobiilsuse kasutajatest ja jalakäijatest**; takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 6 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt h

Komisjoni ettepanek

h) erilised teeosad (kui olemas): ringristmikud; raudteeületuskohad; trammi- ja bussipeatused; ülekäigurajad; pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; tunnelid;

Muudatusettepanek

h) erilised teeosad (kui olemas): ringristmikud; raudteeületuskohad, **rattarajad**; trammi- ja bussipeatused; ülekäigurajad; pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; tunnelid;

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 6 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ha) kokkupuuted teiste sõidukitega, sealhulgas pimealadega arvestamine ja suunatulede piisav kasutamine;

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 6 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt j

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

j) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine sõidukilt maha tulemisel.

j) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine sõidukilt maha tulemisel, *eelkõige pidades silmas jalgrattureid.*

Muudatusettepanek 174

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

g) möödasõit: möödasõit teistest *liikuvatest sõidukitest* (kui olemas); takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

g) möödasõit: möödasõit teistest *liiklejatest, sealhulgas ratturitest* (kui olemas); takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

Muudatusettepanek 175

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) iseseisev sõitmine kindlaksmääratud sihtkohta, lisaks konkreetsetele pööramise juhiste;

Muudatusettepanek 176

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt h

Komisjoni ettepanek

h) erilised teosad (kui olemas): ringristmikud; raudteeületuskohad; trammi- ja bussipeatused; ülekäigurajad; pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; tunnelid;

Muudatusettepanek

h) erilised teosad (kui olemas): ringristmikud; **ringristmike läbimine suure sõidukiga; sõitmine vasakul ja paremal;** raudteeületuskohad; trammi- ja bussipeatused; ülekäigurajad; **rattarajad;** pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; **kalde muutumine;** tunnelid;

Muudatusettepanek 177

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt h a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ha) kokkupuuted teiste liiklejatega, sealhulgas pimealadega arvestamine ja suunatulede piisav kasutamine;

Muudatusettepanek 178

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine **sõidukist** väljumisel.

Muudatusettepanek

i) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine **sõidukisse sisenemisel ja sellest** väljumisel, **sealhulgas selle tagamine, et sõiduki ust on ohutu avada ja see ei tekita ohtu teistele liiklejatele, nagu jalakäijad, jalgratturid ja mikromobiilsuse kasutajad, pöörates erilist tähelepanu sellele, et uks avataks sellest kaugemale jääva käega;**

Muudatusettepanek 179

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 7 – alapunkt 4 – alapunkt 1 – alapunkt j

Komisjoni ettepanek

j) ohuolukordadele reageerimine ja nende ennetamine simulaatoris.

Muudatusettepanek

j) ohuolukordadele reageerimine ja nende ennetamine, **sealhulgas** simulaatoris.

Muudatusettepanek 180

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

8. C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1- ja **DIE-kategooria** puhul kontrollitavad oskused ja käitumine

Muudatusettepanek

8. C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1-, **DIE-** ja **T-kategooria** puhul kontrollitavad oskused ja käitumine

Muudatusettepanek 181

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 1 – alapunkt 1 – alapunkt f

Komisjoni ettepanek

f) sõidukile veose pealelaadimisega seotud ohutustegurid: kere, katted, laadimislugid, laadimismehhanism (kui on), kabiinilukustus (kui on), pealelaadimisviis, veose kinnitamine (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-**kategooria** puhul);

Muudatusettepanek

f) sõidukile veose pealelaadimisega seotud ohutustegurid: kere, katted, laadimislugid, laadimismehhanism (kui on), kabiinilukustus (kui on), pealelaadimisviis, veose kinnitamine (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-, **T-kategooria** puhul);

Muudatusettepanek 182

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 1 – alapunkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

g) haakeseadme ning pidurite ja

Muudatusettepanek

g) haakeseadme ning pidurite ja

elektriühenduste kontroll (üksnes CE-, C1E-, DE- ja D1E-kategooria puhul);

elektriühenduste kontroll (üksnes CE-, C1E-, DE-, D1E-, T-kategooria puhul);

Muudatusettepanek 183

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 2 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

a) haagise külge- ja lahtihaakimine või lahtihaakimine ja uuesti sõiduki külge haakimine; manöövri puhul peab veduk olema pargitud haagise kõrvale (s.o mitte ühele joonele) (üksnes CE-, C1E-, DE-, D1E-kategooria puhul);

Muudatusettepanek

a) haagise külge- ja lahtihaakimine või lahtihaakimine ja uuesti sõiduki külge haakimine; manöövri puhul peab veduk olema pargitud haagise kõrvale (s.o mitte ühele joonele) (üksnes CE-, C1E-, DE-, D1E-, T-kategooria puhul);

Muudatusettepanek 184

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 2 – alapunkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

aa) erinevad haagise ja veoki haakeseaded, võttes arvesse liigendsõidukite sadulseadet (poolhaagiste puhul) ja veotiisli haakeseadet täishaagiste puhul (jäik veok), samuti standardset töökorda ja protokolle haagiste veokitele külge- ja lahtihaakimiseks nende haakemehhanismide kasutamisel;

Muudatusettepanek 185

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 2 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

c) ohutu parkimine laadimisrambi/-platvormi või samalaadse rajatise ääres veose maha-/pealelaadimiseks (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-kategooria puhul);

Muudatusettepanek

c) ohutu parkimine laadimisrambi/-platvormi või samalaadse rajatise ääres veose maha-/pealelaadimiseks (üksnes C-, CE-, C1-, C1E-, T-kategooria puhul);

Muudatusettepanek 186

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt e

Komisjoni ettepanek

e) suunamuutmine: vasak- ja parempöörded; sõiduraja vahetamine;

Muudatusettepanek

e) suunamuutmine: vasak- ja parempöörded; sõiduraja vahetamine **ja tagasipöörde tegemine**;

Muudatusettepanek 187

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ea) pimealaga arvestamine;

Muudatusettepanek 188

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt g

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

g) möödasõit: möödasõit teistest **liikuvatest sõidukitest** (kui olemas); takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejalatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

g) möödasõit: möödasõit teistest **liiklejatest ja mikromobiilsuse kasutajatest, sealhulgas ratturitest ja jalakäijatest** (kui olemas); takistuste kõrval sõitmine, näiteks pargitud autod; teistel liiklejalatel mööda sõita laskmine (kui see on asjakohane);

Muudatusettepanek 189

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt h

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

h) erilised teesad (**kui olemas**): **ringristmikud**; raudteeületuskohad; trammi- ja bussipeatused; üleikäigurajad;

h) erilised teesad: **ringristmike läbimine suure sõidukiga; sõitmine vasakul ja paremal**; raudteeületuskohad;

pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; tunnelid;

trammi- ja bussipeatused; ülekäigurajad, **rattarajad**; pikkadel tõusul üles-/allamäge sõitmine; tunnelid;

Muudatusettepanek 190

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt i

Komisjoni ettepanek

i) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine **sõidukist** väljumisel.

Muudatusettepanek

i) vajalike ettevaatusabinõude rakendamine **sõidukisse sisenemisel ja sellest** väljumisel, **sealhulgas tagamine, et sõiduki ust on ohutu avada ja see ei tekita ohtu teistele liiklejatele, nagu jalakäijad, jalgratturid ja mikromobiilsuse kasutajad**;

Muudatusettepanek 191

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 3 – alapunkt 1 – alapunkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

ia) ettevaatusabinõud, mida tuleb järgida sõidukisse sisenemisel ja sealt väljumisel ohutul viisil.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 192

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 4 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

a) sõitmine viisil, mis tagab ohutuse ning vähendab kiirendamise, aeglustamise, üles- ja allamäge sõitmise ajal kütuse-/energiakulu;

Muudatusettepanek

a) sõitmine viisil, mis tagab ohutuse ning vähendab kiirendamise, aeglustamise, üles- ja allamäge sõitmise ajal kütuse-/energiakulu, **hoides eesoleva sõidukiga pikivahet; möödasõit kurvis, sõiduraja vahetamine, eesõiguse reeglid, lubatud sõidukiirus**;

Muudatusettepanek 193

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 8 – alapunkt 4 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

b) ohuolukordadele reageerimine ja nende ennetamine simulaatoris.

Muudatusettepanek

b) ohuolukordadele reageerimine ja nende ennetamine, **sealhulgas** simulaatoris.

Muudatusettepanek 194

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 9 – alapunkt 1 – alapunkt 2

Komisjoni ettepanek

Eksamineerijatel peab olema väljaõpe, mis võimaldab neil õigesti hinnata taotlejate oskust sõidukit ohutult juhtida. Examineerijate töö järele valvab ja seda kontrollib liikmesriigi volitatud asutus, et tagada vigade õige ja järjekindel hindamine vastavalt käesolevas lisas esitatud standarditele.

Muudatusettepanek

Eksamineerijatel peab olema väljaõpe, mis võimaldab neil õigesti hinnata taotlejate oskust sõidukit ohutult juhtida. Examineerijate töö järele valvab ja seda kontrollib liikmesriigi volitatud **sõltumatu** asutus, et tagada vigade õige ja järjekindel hindamine vastavalt käesolevas lisas esitatud standarditele.

Muudatusettepanek 195

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 9 – alapunkt 3 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

a) omab kontrolli sõiduki üle; võttes arvesse järgmist: turvavöö, tahavaatepeeglite, peatugede, istmete õige kasutus; iste; tulede ja muude seadmete õige kasutus; siduri, käigukasti, kiirendus- ja pidurdussüsteemide (sealhulgas võimaliku kolmanda pidurisüsteemi), rooliseadme õige kasutus; sõiduki valitsemine mitmesugustes olukordades, eri kiirustel; kindel teelpüsimine; sõiduki mass ja mõõtmed ning omadused; veose mass ja liik (üksnes BE-, C, CE-, C1-,

Muudatusettepanek

a) omab kontrolli sõiduki üle; võttes arvesse järgmist: turvavöö, **kaasaegsete ohutus- ja sõiduabi seadmete**, tahavaatepeeglite, peatugede, istmete õige kasutus; iste; tulede ja muude seadmete õige kasutus; siduri, käigukasti, kiirendus- ja pidurdussüsteemide (sealhulgas võimaliku kolmanda pidurisüsteemi), rooliseadme õige kasutus; sõiduki valitsemine mitmesugustes olukordades, eri kiirustel; kindel teelpüsimine; sõiduki mass ja mõõtmed ning omadused; veose

C1E-, DE- **ja D1E-kategooria** puhul);
reisijate mugavust (üksnes D-, DE-, D1-,
D1E-kategooria puhul) (järsust
kiirendamisest hoidumine, sujuv sõit,
järsust pidurdamisest hoidumine);

mass ja liik (üksnes BE-, C, CE-, C1-,
C1E-, DE-, D1E-, **T-kategooria** puhul);
reisijate mugavust (üksnes D-, DE-, D1-,
D1E-kategooria puhul) (järsust
kiirendamisest hoidumine, sujuv sõit,
järsust pidurdamisest hoidumine);

Muudatusettepanek 196

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 9 – alapunkt 3 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

b) kokkuhoidlik, ohutu ja
energiasäästlik sõidustiil, võttes arvesse
pöördeid minutis, käikude vahetamist,
pidurdamist ja kiirendamist (üksnes B-
BE-, C-, CE-, C1-, C1E-, D-, DE-, D1-
D1E-kategooria puhul);

Muudatusettepanek

b) kokkuhoidlik, ohutu ja
energiasäästlik sõidustiil, võttes arvesse
pöördeid minutis, käikude vahetamist,
pidurdamist ja kiirendamist **ja kasutades
sõiduki sõiduabi ja/või ohutust tagavaid
seadmeid** (üksnes B-, BE-, C-, CE-, C1-
C1E-, D-, DE-, D1-, D1E-kategooria
puhul);

Muudatusettepanek 197

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 9 – alapunkt 3 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

c) vastab vaatluseeskirjadele: kõigi
suundade jälgimine; peeglite õige
kasutamine; kaugel, keskmisel kaugusel ja
lähedal asuva märkamise;

Muudatusettepanek

c) vastab vaatluseeskirjadele: kõigi
suundade jälgimine; peeglite **ja uute
tehnoloogiate** õige kasutamine; kaugel,
keskmisel kaugusel ja lähedal asuva
märkamise;

Muudatusettepanek 198

Ettepanek võtta vastu direktiiv

II lisa – I osa – punkt B – alapunkt 9 – alapunkt 3 – alapunkt j

Komisjoni ettepanek

j) pidurdamine ja peatumine:
õigeaegne aeglustamine, pidurdamine või

Muudatusettepanek

j) pidurdamine ja peatumine:
õigeaegne aeglustamine, pidurdamine või

peatumine vastavalt asjaoludele; ettenägelikkus; mitmesuguste pidurisüsteemide kasutamine (üksnes C-, CE, D-, DE-kategooria puhul); teiste kiiruse vähendamise süsteemide kasutamine peale pidurite (üksnes C-, CE-, D- ja DE-kategooria puhul).

peatumine vastavalt asjaoludele; ettenägelikkus; mitmesuguste pidurisüsteemide kasutamine (üksnes C-, CE, D-, DE-kategooria puhul); teiste kiiruse vähendamise süsteemide kasutamine peale pidurite **ja sõiduki tehnoloogiate kasutamine** (üksnes C-, CE-, D- ja DE-kategooria puhul).

Muudatusettepanek 199

Ettepanek võtta vastu direktiiv II lisa – II osa – lõik 1 – taane 5

Komisjoni ettepanek

– võtta arvesse kõiki sõiduki juhtimist mõjutavaid tegureid (nt alkohol, väsimus, halb nägemine jms), et kasutada täiel määral ohutuks sõiduks vajalikke võimeid;

Muudatusettepanek

– võtta arvesse kõiki sõiduki juhtimist mõjutavaid tegureid (nt alkohol, väsimus, halb nägemine, **elektroonilise seadme kasutamine** jms); et kasutada täiel määral ohutuks sõiduks vajalikke võimeid;

Muudatusettepanek 200

Ettepanek võtta vastu direktiiv II lisa – II osa – lõik 1 – taane 7

Komisjoni ettepanek

– omada piisavaid teadmisi **mikromobiilsusega** seotud riskiteguritest;

Muudatusettepanek

– omada piisavaid teadmisi **jalgratturite, jalakäijate ja mikromobiilsuse kasutajatega** seotud riskiteguritest;

Muudatusettepanek 201

Ettepanek võtta vastu direktiiv II lisa – II osa – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid võivad rakendada sobivaid meetmeid, millega tagada, et juhid, kes on minetanud mootori jõul liikuva sõiduki juhtimiseks vajalikud punktides 1–9

Muudatusettepanek

Liikmesriikidel soovitatakse võtta vastu ja rakendada sobivaid meetmeid, millega tagada, et juhid, kes on minetanud mootori jõul liikuva sõiduki juhtimiseks vajalikud

kirjeldatud teadmised, oskused ja käitumise, võivad need uuesti omandada ja neid säilitada.

punktides 1–9 kirjeldatud teadmised, oskused ja käitumise, võivad need uuesti omandada ja neid säilitada. ***Liikmesriigid võivad selliste meetmete rahaliseks toetamiseks kasutada direktiivi 2015/413 alusel määratud sihtotstarbelisi tulusid.***

Muudatusettepanek 202

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 1 – alapunkt 1

Komisjoni ettepanek

1) 1. rühm A-, A1-, A2-, AM-, B-, B1- ja **BE-kategooria** sõidukite juhid;

Muudatusettepanek

1) 1. rühm A-, A1-, A2-, AM-, B-, B1-, **BE-** ja **T-kategooria** sõidukite juhid;

Muudatusettepanek 203

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 1 – alapunkt 3

Komisjoni ettepanek

3) Riiklike õigusaktidega **võib** ette **näha**, et käesoleva lisa sätteid 2. rühma juhtide kohta võib kohaldada B-kategooria sõidukite juhtide suhtes, kes kasutavad oma juhiluba kutsetöös (takso- ja kiirabiautojuhid jt).

Muudatusettepanek

3) Riiklike õigusaktidega **nähakse** ette, et käesoleva lisa sätteid 2. rühma juhtide kohta võib kohaldada B-kategooria sõidukite juhtide suhtes, kes kasutavad oma juhiluba kutsetöös (takso- ja kiirabiautojuhid jt).

Muudatusettepanek 204

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Taotlejad hindavad ise oma füüsilist ja vaimset sobivust mootori jõul liikuva sõiduki juhtimiseks.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 205

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 3 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Juhiloa taotlejad peavad **läbima tervisekontrolli, kui enesehindamisest**, vajalike formaalsuste täitmisel või juhiloa väljastamise eelduseks olevate katsete tegemisel **ilmneb, et neil on tõenäoliselt üks või mitu käesolevas lisas nimetatud meditsiinilist seisundit.**

Muudatusettepanek

Juhiloa taotlejad peavad vajalike formaalsuste täitmisel või juhiloa väljastamise eelduseks olevate katsete tegemisel **läbima tervisekontrolli, sealhulgas asjakohase nägemiskontrolli, nagu on kirjeldatud punktis 6, mille tulemusel väljastatakse põhjendatud meditsiinilisele arvamusele, mille koostab meditsiinasutus, kelle eksperditeadmised vastavad käesoleva lisa kombineeritud eesmärkide keerukusele.**

Muudatusettepanek 206

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3a. Liikmesriigid võivad kehtestada juhilubade väljastamiseks või hilisemaks uuendamiseks käesolevas lisas sätestatud rangemaid nõudeid ja eeskirju.

Muudatusettepanek 207

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 4 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Juhiloa taotlejad läbivad **tervisekontrolli** enne neile juhiloa esmakordset väljastamist ning seejärel kontrollitakse juhte igal juhiloa uuendamisel kooskõlas selle liikmesriigi süsteemiga, kus on juhi alaline elukoht.

Muudatusettepanek

Juhiloa taotlejad läbivad enne neile juhiloa esmakordset väljastamist **tervisekontrolli, et teha kindlaks, kas nende füüsiline ja vaimne seisund sobib mootorsõiduki juhtimiseks**, ning seejärel kontrollitakse juhte igal juhiloa uuendamisel kooskõlas selle liikmesriigi süsteemiga, kus on juhi alaline elukoht. **Tervisekontrolli võib läbi viia üldarst, tingimusel et ta on läbinud artikli 10 lõikes 8a osutatud veebipõhise**

Muudatusettepanek 208

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4a. Juhilubade uuendamisel kohaldatakse juhtidele sama korda.

Muudatusettepanek 209

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Kõik juhiloa taotlejad läbivad asjakohase kontrolli, millega tehakse kindlaks, kas neil on mootori jõul liikuvate sõidukite juhtimiseks vajalik küllaldane nägemisteravus ja vaateväli. Kui on põhjust kahelda, et juhiloa taotleja nägemine ei ole piisav, tuleks teda kontrollida pädevas meditsiinasutuses. Selle kontrolli käigus pööratakse eelkõige tähelepanu alljärgnevale: nägemisteravus, vaateväli, nägemine hämaras, pimestamisega kohanemine ja kontrastitundlikkus, diploopia ja muud nägemisfunktsioonid, mis võivad turvalist sõidukijuhtimist mõjutada.

Kõik juhiloa **ja selle uuendamise** taotlejad läbivad asjakohase kontrolli, millega tehakse kindlaks, kas neil on mootori jõul liikuvate sõidukite juhtimiseks vajalik küllaldane nägemisteravus, **mida mõõdetakse heakskiidetud nägemisteravuse tabeliga**, ja vaateväli. Kui on põhjust kahelda, et juhiloa taotleja nägemine ei ole piisav, tuleks teda kontrollida pädevas meditsiinasutuses **või riikliku õigusega volitatud kvalifitseeritud silmaarsti poolt**. Selle kontrolli käigus pööratakse eelkõige tähelepanu alljärgnevale: nägemisteravus, vaateväli, nägemine hämaras, pimestamisega kohanemine ja kontrastitundlikkus, diploopia ja muud nägemisfunktsioonid, mis võivad turvalist sõidukijuhtimist mõjutada.

Muudatusettepanek 210

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

1. rühma juhtide puhul võib juhiloa andmist kaaluda erandjuhtudel ka siis, kui vaatevälja või nägemisteravuse normi ei ole võimalik täita, kuid on põhjust arvata, et juhiloa väljastamine taotlejale ei kahjustaks liiklusohutust; sellisel juhul peab juht läbima pädevas meditsiiniastutuses kontrolli, kus tõendatakse, et ei esine muud nägemisfunktsiooni häiret, sealhulgas pimestamise, kontrastitundlikkuse ja hämaras nägemise probleeme. Juht või juhiloa taotleja peab edukalt läbima ka pädeva asutuse korraldatava praktilise katse.

Muudatusettepanek 211

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 3 – punkt 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Juhiloa väljastamise või uuendamise taotlejate binokulaarne nägemisteravus (kasutades mõlemat silma korraga ja vajaduse korral korrektiivklaaside/läätsedega) peab olema vähemalt 0,5.

Muudatusettepanek 212

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 3 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

2) Ühest silmast täielikult nägemise kaotanud või ainult üht silma kasutavate, (nt diploopia korral) juhiloa väljastamise või uuendamise taotlejate nägemisteravus peab vajaduse korral korrektiivklaase

Muudatusettepanek

1. rühma juhtide puhul võib juhiloa andmist kaaluda erandjuhtudel ka siis, kui vaatevälja või nägemisteravuse normi ei ole võimalik täita, kuid on põhjust arvata, et juhiloa väljastamine taotlejale ei kahjustaks liiklusohutust; sellisel juhul peab juht läbima pädevas meditsiiniastutuses **või riikliku õigusega volitatud kvalifitseeritud silmaarsti juures** kontrolli, kus tõendatakse, et ei esine muud nägemisfunktsiooni häiret, sealhulgas pimestamise, kontrastitundlikkuse ja hämaras nägemise probleeme. Juht või juhiloa taotleja peab edukalt läbima ka pädeva asutuse korraldatava praktilise katse.

Muudatusettepanek

Juhiloa väljastamise või uuendamise taotlejate binokulaarne nägemisteravus (kasutades mõlemat silma korraga ja vajaduse korral korrektiivklaaside/läätsedega) peab olema vähemalt 0,5 (**kümnendmurruna**).

Muudatusettepanek

2) Ühest silmast täielikult nägemise kaotanud või ainult üht silma kasutavate, (nt diploopia korral) juhiloa väljastamise või uuendamise taotlejate nägemisteravus peab vajaduse korral korrektiivklaase

kasutades olema vähemalt 0,5. Pädev meditsiiniiasutus peab kinnitama, et selline monokulaarne nägemine on kestnud küllalt kaua, mistõttu asjaomane isik on sellega kohanenud, ja ühe silma vaateväli vastab punkti 6 alapunktis 1 sätestatud nõuetele.

kasutades olema vähemalt 0,5 (**kümnendmurruna**). Pädev meditsiiniiasutus peab kinnitama, et selline monokulaarne nägemine on kestnud küllalt kaua, mistõttu asjaomane isik on sellega kohanenud, ja ühe silma vaateväli vastab punkti 6 alapunktis 1 sätestatud nõuetele.

Muudatusettepanek 213

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 3 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

3) Hiljutisele diploopia väljakujunemisele või ühest silmast nägemise kaotusele peaks järgnema sobiv kohanemisperiood (nt kuus kuud), mille vältel sõiduki juhtimine on keelatud. Pärast seda ajavahemikku on sõiduki juhtimine lubatud ainult pärast nägemis- ja sõiduekspertide heakskiitvat arvamust.

Muudatusettepanek

3) Hiljutisele diploopia väljakujunemisele või ühest silmast nägemise kaotusele peaks järgnema sobiv kohanemisperiood (nt kuus kuud), mille vältel sõiduki juhtimine on keelatud. Pärast seda ajavahemikku on sõiduki juhtimine lubatud ainult pärast nägemis- ja sõiduekspertide heakskiitvat arvamust. ***Ametiasutus võib kehtestada öise sõidu kohta ajutisi nõudeid ja vajaduse korral piiranguid.***

Muudatusettepanek 214

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 6 – lõik 4 – punkt 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Juhiloa või selle uuendamise taotlejate nägemisteravus (vajaduse korral ***korrigeerivate klaaside***/läätседega) peab olema ***paremini nägeva silmaga*** vähemalt 0,8 ja halvemini nägeva silmaga vähemalt 0,1. Kui väärtuste 0,8 ja 0,1 saavutamiseks kasutatakse korrigeerivaid klaase/läätsi, tuleb minimaalne nägemisteravus (0,8 ja 0,1) saavutada kas prillide abil, mille optiline tugevus ei ületa pluss või miinus kaheksat dioptrit, või kontaktläätsede abil. Asjaomane isik peab nägemisteravuse

Muudatusettepanek

Juhiloa ***väljastamise*** või selle uuendamise taotlejate ***binokulaarne*** nägemisteravus (vajaduse korral ***korrektiivklaaside***/läätседega) peab olema vähemalt 0,8 ja halvemini nägeva silmaga vähemalt 0,1 (***kümnendmurruna***). Kui väärtuste 0,8 ja 0,1 saavutamiseks kasutatakse korrigeerivaid klaase/läätsi, tuleb minimaalne nägemisteravus (0,8 ja 0,1) saavutada kas prillide abil, mille optiline tugevus ei ületa pluss või miinus kaheksat dioptrit, või kontaktläätsede abil.

korrigeerimist hästi taluma.

Asjaomane isik peab nägemisteravuse korrigeerimist hästi taluma. **Arstliku läbivaatuse võib teha üldarst, kes on läbinud artikli 10 lõikes 8a osutatud veebikoolituse.**

Muudatusettepanek 215

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 6 – lõik 4 – punkt 4 – lõik 3**

Komisjoni ettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata juhiloa taotlejatele **ega** juhtidele, **kellel** on **diagnoositud kahjustatud** kontrastitundlikkus või diploopia.

Muudatusettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata juhiloa taotlejatele **või** juhtidele, **kelle nägemisulatus hämaras on oluliselt muutunud ning** kontrastitundlikkus **halvenenud ja kelle nägemisvõime on pärast pimestamist ebapiisav, kusjuures taastumisaeg ei vasta nõuetele isegi paremini nägevas silmas** või diploopia korral.

Muudatusettepanek 216

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 6 – lõik 4 – punkt 4 – lõik 4**

Komisjoni ettepanek

Nägemise olulisele kaotusele ühes silmas peaks järgnema sobiv kohanemisperiood (nt kuus kuud), mille vältel on isikul sõiduki juhtimine keelatud. Pärast seda ajavahemikku on sõiduki juhtimine lubatud ainult pärast nägemis- ja sõiduekspertide heakskiitvat arvamust.

Muudatusettepanek

Nägemise olulisele kaotusele ühes silmas peaks järgnema sobiv kohanemisperiood (nt kuus kuud), mille vältel on isikul sõiduki juhtimine keelatud. Pärast seda ajavahemikku on sõiduki juhtimine lubatud ainult pärast nägemis- ja sõiduekspertide heakskiitvat arvamust. **Pädev meditsiinasutus võib lubada sõiduki juhtimist teatavate nõuete alusel või kehtestada piiranguid.**

Muudatusettepanek 217

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 10 – lõik 3 – punkt 2**

Komisjoni ettepanek

(2) Taotlejad või juhid, kes saavad diabeedi medikamentooset ravi, millega kaasneb hüpoglükeemia oht, peavad tõendama, et nad on teadlikud hüpoglükeemiast põhjustatud riskist ja et nad kontrollivad oma tervislikku seisundit piisavalt.

Muudatusettepanek

2) Taotlejad või juhid, kes saavad diabeedi medikamentooset ravi, millega kaasneb hüpoglükeemia oht, peavad tõendama, et nad on teadlikud hüpoglükeemiast põhjustatud riskist ja et nad kontrollivad oma tervislikku seisundit piisavalt, **sealhulgas pideva seiresüsteemi kaudu, kui pädev meditsiiniastutus seda vajalikuks peab.**

Muudatusettepanek 218

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 10 – lõik 7 – punkt 3 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Lisaks tuleb kõnealustel juhtudel juhiloa väljastada pädeva meditsiiniastutuse arvamuse alusel ja tingimusel, et isik käib korrapäraselt arstlikel läbivaatustel, mille intervall on maksimaalselt kolm aastat.

Muudatusettepanek

Lisaks tuleb kõnealustel juhtudel juhiloa väljastada **või uuendada** pädeva meditsiiniastutuse **positiivse** arvamuse alusel ja tingimusel, et isik käib **eriarsti juures** korrapäraselt arstlikel läbivaatustel, mille intervall on maksimaalselt kolm aastat.

Muudatusettepanek 219

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 11 – lõik 2 – punkt 1 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata tõsist neuroloogilist haigust põdevatel(e) juhiloa taotlejatel(e) ega juhtidel(e), kui lisaks taotlusele ei esitata pädevat meditsiinilist arvamust.

Muudatusettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata tõsist neuroloogilist haigust põdevatel(e) juhiloa taotlejatel(e) ega juhtidel(e), kui lisaks taotlusele ei esitata **positiivset** pädevat meditsiinilist arvamust, **mille annab eriarst või pädev meditsiiniastutus.**

Muudatusettepanek 220

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 11 – lõik 2 – punkt 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Kesk- või perifeerset närvisüsteemi mõjutava kirurgilise **sekkumise või haigustega** seotud neuroloogilisi häireid, mis põhjustavad **meeleelundite, liikumise, tasakaalu või koordineerimise probleeme**, tuleb **arvestada** vastavalt sellele, kuidas need mõjutavad juhtimist **ja milline on nende** progresseerumise **oht**. Sellistel juhtudel võib juhiloa väljastamine või uuendamine oleneda seisundi halvenemise ohu korral korrapärasest hindamisest.

Muudatusettepanek

Arenguhäirete, haiguste, meditsiinilise või kirurgilise **sekkumisega** seotud neuroloogilisi häireid, mis **mõjutavad kesk- või perifeerset närvisüsteemi ja** põhjustavad **kognitiivseid, käitumuslikke, sensoorseid või motoorseid probleeme, ning mõjutavad toimivust/funktsiooni**, tasakaalu või koordineerimise, tuleb **arvesse võtta** vastavalt sellele, kuidas need mõjutavad juhtimist. **Arvesse tuleb võtta kahjustuste** progresseerumise **ja ravile allumisega seotud riske**. Sellistel juhtudel võib juhiloa väljastamine või uuendamine oleneda seisundi halvenemise ohu korral korrapärasest hindamisest.

Muudatusettepanek 221

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 12 – lõik 5 – punkt 5**

Komisjoni ettepanek

(5) Epilepsia: juhid ja juhiloa taotlejad võib tunnistada juhtimiseks sobivaks, kui neil ei ole ühe aasta jooksul esinenud uusi haigushooge.

Muudatusettepanek

5) Epilepsia: juhid ja juhiloa taotlejad võib tunnistada juhtimiseks sobivaks, kui neil ei ole ühe aasta jooksul esinenud uusi haigushooge, **mida on dokumenteerinud ja tõendiga kinnitanud neuroloog**.

Muudatusettepanek 222

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 12 – lõik 6 – punkt 11 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Provotseeritud epilepsiahoog: taotleja, kellel on olnud provotseeritud epilepsiahoog, mille esilekutsujat on võimalik tuvastada ja mis tõenäoliselt ei kordu roolis olles, võib neuroloogi

Muudatusettepanek

Provotseeritud epilepsiahoog: taotleja, kellel on olnud provotseeritud epilepsiahoog, mille esilekutsujat on võimalik tuvastada ja mis tõenäoliselt ei kordu roolis olles, võib neuroloogi

individuaalse arvamuse alusel pidada juhtimisvõimeliseks. EEG ja sobiv neuroloogiline hindamine tuleb teha pärast akuutset episoodi.

individuaalse arvamuse alusel pidada juhtimisvõimeliseks, **kui sõidetakse üksi ja sõidukiga, mis on ette nähtud erakasutuseks, kuid mitte teiste veoks.** EEG ja sobiv neuroloogiline hindamine tuleb teha pärast akuutset episoodi.

Muudatusettepanek 223

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 12 – lõik 6 – punkt 12

Komisjoni ettepanek

(12) Esimene või üks provotseerimata haigushoog: juhiloa taotleja, kellel esines esmane provotseerimata haigushoog, võib pärast sobivat neuroloogilist hindamist tunnistada juhtimiseks sobivaks, kui tal ei ole viis aastat esinenud haigushooge ilma epilepsiavastaseid ravimeid kasutamata.
Riiklikud ametiasutused võivad juhtidele, kellel on tõendatud head prognostilised näitajad, anda juhtimisõiguse varem.

Muudatusettepanek

12) Esimene või üks provotseerimata haigushoog: juhiloa taotleja, kellel esines esmane provotseerimata haigushoog, võib pärast sobivat neuroloogilist hindamist tunnistada juhtimiseks sobivaks, kui tal ei ole viis aastat esinenud haigushooge ilma epilepsiavastaseid ravimeid kasutamata.

Muudatusettepanek 224

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 13 – lõik 2– punkt 1 – alapunkt a

Komisjoni ettepanek

(a) tõsine vaimse tervise häire, olenemata sellest, kas see on kaasa sündinud või põhjustatud haigusest, traumast või neurokirurgilistest operatsioonidest,

Muudatusettepanek

a) tõsine vaimse tervise **häire või kognitiivne või käitumuslik** häire, olenemata sellest, kas see on kaasa sündinud või põhjustatud haigusest, traumast või neurokirurgilistest operatsioonidest,

Muudatusettepanek 225

Ettepanek võtta vastu direktiiv III lisa – punkt 13 – lõik 2– punkt 1 – alapunkt b

Komisjoni ettepanek

(b) *tõsine intellektipuue;*

Muudatusettepanek

b) *välja jäetud*

Muudatusettepanek 226

Ettepanek võtta vastu direktiiv

III lisa – punkt 13 – lõik 2– punkt 1 – alapunkt c

Komisjoni ettepanek

(c) *rasked käitumishäired, vanadusest tingitud käitumishäired või isiksusehäired, mis põhjustavad tõsiseid hindamisvõime, käitumise või kohanemisvõime kõrvalekaldeid,*

Muudatusettepanek

c) *isiksusehäired, mis mõjutavad tõsiselt hindamisvõimet, käitumist või kohanemisvõimet,*

Muudatusettepanek 227

Ettepanek võtta vastu direktiiv

III lisa – punkt 13 – lõik 3– punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) *Pädev meditsiiniastutus peab nõuetekohaselt arvestama kõnealuse rühma määratlusega hõlmatud sõidukite juhtimisega seotud lisariske ja -ohte.*

Muudatusettepanek

2) *Pädev meditsiiniastutus peab nõuetekohaselt arvestama kõnealuse rühma määratlusega hõlmatud sõidukite juhtimisega seotud lisariske ja -ohte. **Pädev meditsiiniastutus võib kehtestada ajutisi nõudeid või kehtestada juhtimispiiranguid.***

Muudatusettepanek 228

Ettepanek võtta vastu direktiiv

III lisa – punkt 14 – lõik 2– punkt 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

*Juhiluba ei väljastata ega uuendata juhiloa taotlejatele ega juhtidele, kellel on **alkoholisõltuvus** või kes ei suuda joobes olles juhtimisest hoiduda, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse sobivaid*

Muudatusettepanek

*Juhiluba ei väljastata ega uuendata juhiloa taotlejatele ega juhtidele, kellel on **alkoholi tarvitamisest tingitud tervisehäire** või kes ei suuda joobes olles juhtimisest hoiduda, välja arvatud juhul, kui kohaldatakse*

tehnoloogilisi piiranguid (*näiteks* kohustuslik alkoholiku kasutamine).

sobivaid *piiranguid* *rehabilitatsiooniprogrammides osalemise kaudu, mis sisaldavad ka seiret ja meditsiinilist järelvalvet, ning kasutades sõltuvuse ohjeldamise tehnoloogilisi* piiranguid (*sealhulgas* kohustuslik alkoholiku kasutamine).

Muudatusettepanek 229

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 14 – lõik 2– punkt 1 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Juhiloa taotlejatele või juhtidele, kellel on varem olnud alkoholisõltuvus, võib juhiloa väljastada või seda uuendada pädeva meditsiinilise arvamuse alusel ja tingimusel, et nad käivad korrapäraselt arstlikus kontrollis, kui on tõendatud nende karskus teatava ajavahemiku jooksul. Sellisel juhul lisapiiranguid ei kohaldata.

Muudatusettepanek

Juhiloa taotlejatele või juhtidele, kellel on varem olnud alkoholisõltuvus, võib juhiloa väljastada või seda uuendada *positiivse* pädeva meditsiinilise arvamuse alusel, *mille on välja andnud pädev meditsiinasutus* ja tingimusel, et nad käivad korrapäraselt arstlikus kontrollis, kui on tõendatud nende karskus teatava ajavahemiku jooksul. Sellisel juhul lisapiiranguid ei kohaldata.

Muudatusettepanek 230

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 14 – lõik 3– punkt 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a) Pädev meditsiinasutus võib kehtestada ajutisi nõudeid või vajadusel, juhtimispiiranguid.

Muudatusettepanek 231

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 15 – lõik 2 – punkt 1 – alapunkt 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ühegi kategooria juhiluba ei väljastata ega

Ühegi kategooria juhiluba ei väljastata ega

uuendata neile juhiloa taotlejatele ja juhtidele, kes *on sõltuvad psühhotropsetest ainetest* või *kes ei ole neist ainetest küll sõltuvad, aga kuritarvitavad neid korrapäraselt.*

uuendata neile juhiloa taotlejatele ja juhtidele, kes *kasutavad psühhotropseid aineid* või *narkootikume.*

Muudatusettepanek 232

Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 15 – lõik 2 – alapunkt 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata *neile* juhiloa taotlejatele *ja* sõidukijuhtidele, kes kasutavad *korrapäraselt* psühhotropseid aineid, *mis võivad kahjustada nende võimet sõita ohutult*, kui *kasutatud* kogus on selline, et see *mõjub halvasti sõiduki juhtimisele*. See kehtib ka kõikide sõiduki juhtimise võimet mõjutavate ravimite või ravimikombinatsioonide suhtes.

Muudatusettepanek

Juhiluba ei väljastata ega uuendata neile juhiloa taotlejatele *või* sõidukijuhtidele, kes *kuritarvitavad või* kasutavad korrapäraselt psühhotropseid aineid, kui *sissevõetud* kogus on selline, et see *mõjutab juhtimisvõimet*. See kehtib ka kõikide sõiduki juhtimise võimet mõjutavate ravimite või ravimikombinatsioonide suhtes.

Pädev meditsiinasutus võib kehtestada ajutisi nõudeid või vajadusel, juhtimiskiiranguid.

Muudatusettepanek 233

Ettepanek võtta vastu direktiiv
III lisa – punkt 15 – lõik 2 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) Pädev meditsiinasutus peab nõuetekohaselt arvestama kõnealuse rühma määratlusega hõlmatud sõidukite juhtimisega seotud lisariske ja -ohte.

Muudatusettepanek

3) Pädev meditsiinasutus peab nõuetekohaselt arvestama kõnealuse rühma määratlusega hõlmatud sõidukite juhtimisega seotud lisariske ja -ohte *ning võib sõidukijuhtimisele kehtestada ajutisi nõudeid ja vajadusel, piiranguid.*

Muudatusettepanek 234

Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – 1. osa – punkt 3 – alapunkt g a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ga) kergliiklejate haavatavuse mõistmine ja sellele tähelepanu pööramine.

Muudatusettepanek 235

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – 4. osa – punkt 1 – alapunkt e**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e) Sõidueksamite jälgimise ja järelevalvega peab tegelema liikmesriigi volitatud organ, et tagada korrektne ja järjekindel hindamine.

e) Sõidueksamite jälgimise ja järelevalvega peab tegelema liikmesriigi volitatud **sõltumatu** organ, et tagada korrektne ja järjekindel hindamine.

Muudatusettepanek 236

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – 4. osa – punkt 2 – alapunkt a – alapunkt i – taane 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

– säilitada ja värskendada vajalikke teadmisi ja **eksamineerimise oskusi**;

– säilitada ja värskendada vajalikke teadmisi, **eksamineerimise ja suhtlusoskusi**;

Muudatusettepanek 237

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
IV lisa – 5. osa – punkt 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Liikmesriigid võivad isikutel, kes on vahetult enne direktiivi **2006/126/EÜ** jõustumist saanud volitused sõidueksamite vastuvõtmiseks, lubada võtta sõidueksameid vastu ka edaspidi, hoolimata sellest, et nad ei ole sellesisulisi volitusi saanud vastavalt punktis 2 nimetatud üldtingimustele ega ka punktis 3

1) Liikmesriigid võivad isikutel, kes on vahetult enne **käesoleva** direktiivi jõustumist saanud volitused sõidueksamite vastuvõtmiseks, lubada võtta sõidueksameid vastu ka edaspidi, hoolimata sellest, et nad ei ole sellesisulisi volitusi saanud vastavalt punktis 2 nimetatud üldtingimustele ega ka punktis 3

sätetatud alusõppe nõude kohaselt.

sätetatud alusõppe nõude kohaselt.

SELETUSKIRI

Ettepaneku taust

Liiklusohutus kuulub juba kakskümmend aastat Euroopa Liidu transporti käsitleva õiguse olulisimate poliitikavaldkondade hulka. Tänu avalike ametiasutuste nende aastate jooksul tehtud jõupingutustele on Euroopa Liidu teedel hukkunud inimeste arv märkimisväärselt vähenenud, langedes 51 400-lt 2001. aastal 19 800-le 2021. aastal. Kuigi need arvud näitavad positiivset trendi, jäävad need suuresti alla algsele eesmärgile vähendada surmade arvu 75 % võrra ajavahemikus 2001–2020.

Lisaks pidurdus ELi teedel hukkunute arvu langustrend pärast seda ajavahemikku ja 2021. aastal suurenes hukkunute arv eelmise aastaga võrreldes 6 % võrra, mida tuleks vaadelda siiski ettevaatlikult COVID-19 pandeemia tõttu.

Viimaste aastate statistika põhjal on seega vaja uut liiklusohutusega seotud algatust.

2017. aastal Vallettas kohtunud ELi transpordiministrid võtsid teadmiseks need surmajuhtumeid ja raskeid vigastusi käsitlevad arvandmed, mis ei ole kooskõlas ELi pikaajaliste eesmärkidega. Selle mitteametliku kohtumise tulemusel allkirjastati deklaratsioon, milles kutsutakse eelkõige Euroopa Komisjoni üles looma poliitilisi algatusi aastateks 2020–2030. Selle eesmärk on vähendada hukkunute arvu ja parandada liiklejate, eelkõige vähekaitsitud liiklejate kaitset (ratturid, jalakäijad), keda liikluses kõige rohkem hukkub.

Oma 2020. aasta säästva ja aruka liikuvuse strateegias tuletas komisjon meelde eesmärki vähendada liiklussurmade arvu 2050. aastaks nullini (nulleesmärk) ning teatas, et esitab ettepaneku juhilubade direktiivi läbivaatamiseks. Omalt poolt võttis Euroopa Parlament 2021. aasta oktoobris vastu liiklusohutuse resolutsiooni aastateks 2021–2030, milles kutsub komisjoni üles veelgi edendama liiklusohutust, sealhulgas juhtide koolitamise kõrgemate standardite kaudu.

Juhilube käsitleva direktiivi 2006/126/EÜ (COM (2023) 0127) kolmanda läbivaatamise ettepanek on osa 2023. aasta märtsis avaldatud liiklusohutuse paketist, mis sisaldab kolme omavahel seotud õigusakti. Ülejäänud kaks ettepanekut käsitlevad juhtimiskeeldude kehtestamise kogu liitu hõlmavat mõju [COM (2023) 128] ja piiriülest teabevahetust liiklusohutusega seotud liiklusnõuete rikkumiste kohta [millega muudetakse direktiivi (EL) 2015/413].

Ettepaneku sisu

Ettepanek hõlmab praegu kehtiva direktiivi eesmärke, nimelt liiklusohutuse parandamist ja vaba liikumise hõlbustamist, käsitledes samal ajal vajadust suurema kestlikkuse ja digiülemineku järele maanteetranspordis.

Komisjon soovib tugevdada sõidukijuhtide oskusi ja teadmisi, muutes asjaomaste isikute koolitust, eksamit ja katseaega käsitlevaid eeskirju, eelkõige seoses uute tehnoloogiatega.

Ettepanekus käsitletakse ka ohtlikku käitumist teedel, eriti algajate juhtide puhul.

Ettepaneku eesmärk on tagada ka sõidukijuhtide füüsiline ja vaimne sobivus, tugevdades tervisekontrolle kogu Euroopa Liidus.

Lisaks käsitletakse ettepanekus takistusi, millega juhiloa taotlejad või omanikud võivad kokku puutuda, eelkõige seoses raskustega, mis tekivad sõidueksamitel keeleoskuse puudumise tõttu või teatavate õiguste järjepidevuse puudumise tõttu seoses elukoha muutumisega ELis.

Ettepaneku eesmärk on lõpuks aidata kaasa Euroopa Liidu kliimaeesmärkide saavutamisele.

Raportööri ettepanek

Kuigi EL peab 2050. aastaks saavutama nulleesmärgi ja on selle eesmärgi saavutamisel graafikust maas, tuleb lähiaastatel liiklusõnnetuste vastu võitlemiseks võtta jõulisi ja siduvaid meetmeid.

Liiklusohutus on oluline küsimus kõigile, sealhulgas noortele. Seetõttu peaksid liikmesriigid pakkuma keskkooliõpilastele liiklusohutust ja liikuvuse alternatiive käsitlevaid kursusi. Samuti tuleb tõstatada küsimus juhilubade taskukohasuse kohta.

Raportöör soovib kehtestada punktidega juhilubade süsteemi kogu Euroopa Liidus. Sellise mehhanismi rakendamine koos tõhusate kontrollimeetmetega võib märkimisväärselt vähendada liiklusõnnetuste ja liikluses hukkunute arvu. Enamikus ELi riikides on süsteem kehtestatud riiklikul tasandil ja raportöör on seisukohal, et sellise süsteemi laiendamine kõigile liikmesriikidele on täiesti põhjendatud.

Kiirus on liiklusõnnetuste ja liiklussurmade peamine põhjustaja. Lubatud kiiruse ületamine on seotud 30 % õnnetustega. Seetõttu teeb raportöör ettepaneku piirata suurimat lubatud kiirust vastavalt sõidukijuhi juhiloa kategooriale, mis on seotud rohkem või vähem liikluses esinevate ohtudega kokkupuutuvate sõidukitega.

Raskete sõiduautode puhul on ühtlasi suurem kokkupõrkeoht kui kergete sõiduautode puhul. Arvestades, et ELi turule on tulemas üha mahukamad ja raskemad autod, ei ole B-kategooria juhiluba nende juhtimiseks enam piisav. Seetõttu soovib raportöör luua uue juhiloa kategooria – B+-kategooria üle 1,8-tonniste autodele. Selle juhiloa võivad taotlejad saada pärast kaheaastast B-kategooria juhiloa katseaega ja ainult alates 21. eluaastast.

B-kategooria juhiluba võimaldaks selle omanikul juhtida sõiduautot, mille täismass on 1,8 tonni. Siiski nähakse ette erandid kutsealastel põhjustel või eriotstarbe puhul (nt alarmsõidukid).

Lisaks näitab Euroopa ja riiklik statistika selgelt noorte ülekaalukaid kokkupuuteid liiklusõnnetustega. Raportöör on seetõttu arvamusel, et kehtiva teksti ja ettepanekuga antud paindlikkused, mis võimaldavad liikmesriikidel alandada teatavate kategooriate juhilubade omandamise vanuse alampiiri, tuleks välja jätta. Kuigi saatjaga sõidukijuhtimist tuleks soodustada kogu Euroopa Liidus, ei poolda raportöör saatjaga sõidukijuhtimist käsitlevaid kavandatud sätteid, kuna need ei ole kooskõlas juhiloa saamise vanuse küsimusega.

Raportöör soovib ühtlasi tõsta A1-kategooria juhiloa saamise vanuse alampiiri.

Raportöör on samuti seisukohal, et mitteäriilise juhiloa halduskehtivus peaks säilima maksimaalselt kümneks aastaks. Võttes arvesse vajadust võidelda algajate juhtide tekitatud liiklusõnnetuste vastu, tuleks nende juhilubade halduskehtivus viia maksimaalselt kahe aastani, enne kui algajad juhid läbivad koolituse sõidu ajal kasutatavate erinevate hoiakute värskendamiseks.

Lisaks tuleb halduskehtivust vähendada alates 60. eluaastast, tagamaks, et sõidukijuhid on täielikult võimelised sõidukit juhtima.

Samuti on sõidu jaoks otsustava tähtsusega vaimne ja füüsiline tervis. Seetõttu ei poolda raportöör Euroopa Komisjoni pakutud juhtimisvõime enesehindamist. Tervisekontroll peab olema kohustuslik kõigile, kes esmase juhiloa saavad või oma lube uuendavad.

Algajate sõidukijuhtide puhul kutsub raportöör üles võtma erimeetmeid kiirusepiirangute osas ja julgustama liikmesriike kehtestama nende jaoks rangemaid eeskirju, mis käsitlevad näiteks õist sõitu või karistuste määramist karistuspunkte andes või punkte maha arvates.

Raportöör toetab ka ühtlustatud raamistiku loomist sõiduõpetajate jaoks kogu ELis ning juhilubade taotlejate koolitamiseks.

Raportöör soovib lisaks pöörata erilist tähelepanu vähekaitstud liiklejate ohutusele ja säästlikule sõidustiilile. Lõpetuseks soovib raportöör, et eksamid oleks piisavalt pikad, et juhilubade taotlejate oskusi nõuetekohaselt hinnata.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
European Cyclists' Federation
Polis
European Transport Safety Council (ETSC)
Fédération internationale de l'automobile
European Disability Forum
EFA-EU European Driving Schools Association
International Road Transport Union
Samaritan International
UITP – International Association of Public Transport
AGE Platform Europe
European Union of General Practitioners
European Transport Workers' Federation
European Council of Optometry and Optics
epicenter.works – Plattform Grundrechtspolitik
European Transport Safety Council
Car Rental Coalition

Esitatud nimekirja koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raportöör.

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Juhiload, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2561 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1724 muutmine ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ ja komisjoni määruse (EL) nr 383/2012 kehtetuks tunnistamine		
Viited	COM(2023)0127 – C9-0035/2023 – 2023/0053(COD)		
EP-le esitamise kuupäev	1.3.2023		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	TRAN 17.4.2023		
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	IMCO 17.4.2023	LIBE 17.4.2023	
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	IMCO 28.3.2023	LIBE 27.4.2023	
Raportöörid nimetamise kuupäev	Karima Delli 3.5.2023		
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	27.6.2023	18.9.2023	26.10.2023
Vastuvõtmise kuupäev	7.12.2023		
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	22 21 2	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Jens Gieseke, Elena Kountoura, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo, Kosma Złotowski		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Tom Berendsen, Sara Cerdas, Leila Chaibi, Maria Grapini, Ondřej Kovařík, Ljudmila Novak, Dorien Rookmaker, Nicolae Ștefănuță, Kathleen Van Brempt		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pascal Arimont, Andreas Glück, Katrin Langensiepen, Andželika Anna Mozdżanowska, Wolfram Pirchner, Antonio Maria Rinaldi, Eugen Tomac, Tom Vandenkendelaere		
Esitamise kuupäev	11.1.2024		

NIMELINE LÖPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

22	+
ID	Marco Campomenosi, Antonio Maria Rinaldi
Renew	José Ramón Bauzá Díaz, Izaskun Bilbao Barandica, Caroline Nagtegaal, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Sara Cerdas, Isabel García Muñoz, Maria Grapini, Vera Tax, István Ujhelyi, Kathleen Van Brempt, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Leila Chaibi, Elena Kountoura
Verts/ALE	Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Katrin Langensiepen, Tilly Metz, Nicolae Ștefănuță

21	-
ECR	Peter Lundgren, Andželika Anna Mozdżanowska, Tomasz Piotr Poręba, Dorien Rookmaker, Kosma Złotowski
PPE	Pascal Arimont, Tom Berendsen, Karolin Braunsberger-Reinhold, Jens Gieseke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Wolfram Pirchner, Barbara Thaler, Eugen Tomac, Tom Vandenkendelaere, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	Andreas Glück, Ondřej Kovařík
S&D	Thomas Rudner

2	0
NI	Mario Furore
S&D	Bogusław Liberadzki

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu